

ELŐFIZETÉS

NYELVEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VEDEKÉN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
Egy sorban pozitív sor egyszer 20 fillér.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitóméret 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 867.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Csütörtök, augusztus 29.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: A falra festett rubel.**
- A beteg küldöttség.**
- Tankönyv-kartell.**
- Falkai a törvény előtt.**
- Betörő katona.**
- A kadét levelet írt.**
- A vérvád Kétegyházán.**
- Jönnek hazafelől!**
- Szerelemből a halálba.**
- A Takács-ügy a táblán.**
- Tárca: Hűség próbája.** Irta: Roberto Bracco.
- Csarnok: A Boros Samu háza.** Irta: Petelel I.

A falra festett rubel.

Budapest, augusztus 23.

Van-e annyi rubel a nagyvilágon, a mennyit az orosz áskálódásokat szimatoló fantázia gurulni lát? Ide is, amoda is, itt is vesztegetve, ott is vásárolva, korrumpálva, lelkeket megrontva, embereket kibérelve, érzületeket megmérgezve, elveket, ideálokat meghamisítva.

Ugy látszik, hogy a guruló rubel képevel szoktatják rá a kis politikusokat a borzongásra. De bárhogy is hozzászoktatták már őket a falra festett veszedelemhez, a naivabb lelkületűeknek mégis rögtönösen vacog a foguk, mihelyt azt mondják nekik, hogy ime, már megint utnak indult a rubel. Hogy jön-jön és eltapos minden ellentállást. Megveszi az embereket és a népeket a szláv jótékonyági egyesület számára, amely nem didergő gyermekeket ruház föl sem pedig gyerek-

ágyas asszonyokat gondoz, mint más jótékony egyesület, hanem a szláv anya ölébe gyűjti vagy édes erőszakkal, vagy csunya furfanggal a szlávok kisdéd népeit. Oh, a titokzatosságot áhitatosan respektáló naivitás mindent elhisz a rubelről, mihelyt egyszer ráfogják, hogy gurulni kezdett. És kiáll néha, akár a mezei munkás az ebédlató dombra, nézni, hogy hozzak-e már az ebédet, meglátni, gurul-e már feléje a rubel?

Most Romániában vacogtatja meg a fogakat a veszett gurulásnak indult rubel. Azt tudják róla, hogy sok millióstul kezdett el Románia felé gurulni. És hogy nem akar egyebet, csak azt, hogy a románokat is a jóságos szláv anya ölébe csalogassa. Meg akarja vásárolni a románokat a panszlávizmus számára. Be akarja aranyozni a román érzületet, s az arany csillogásával át akarja változtatni szláv érzületté. Annyi pénzt akar adni a románoknak, amennyitől örömben kibujnak a bőrből, az ősi román bőrből, hogy azután rájuk huzhassa a panszláv prémet. Meg akarja rontani teljesen az a legendás guruló rubel a románságot, országostul, dőlőfőstul, nagyzásostul. A nagyszebeni Tribuna figyelmezteti a románságot a fenyegető nagyveszedelemre. Még pedig nem a maga külön kisujja alapján, amelyből a veszedelmet kiszophatta volna, hanem a bukaresti „Cronica“ leleplezése alapján. Ugy látszik, hogy a bukaresti „Cronica“ tudó-

mányos szemle, hogy nem olvassák, s a leleplezéseiről tudomást nem vesznek. És úgy látszik, hogy a „Tribuna“ a tudományos újságnak éppen az ellentéte, hogy olyan rettenetesen borzongva vesz tudomást a szegény rubel legújabb szerepléséről.

Még nem csinálták meg az összehasonlító leleplezést tudományát, különben a legújabb leleplezések nyomán már is megállapíthatnák, hogy csak úgy, mint a népmese elemei, a leleplezések is vándorolnak egyik néptől a másikhoz. Ime a „Tribuna“ leleplezése szerint az orosz pénz százmillió frank alaptőkével bankot akar Bukarestben alapítani, hogy a politikai tevékenységet a gazdasággal támogatassa. Mi ezt a mese-motivumot már ismerjük. Abból az időből, a mikor még nem a román népfantáziát izgatta. Bukarestben állítólag megdöbbentek a százmillió frank hírére. Félnék tőle, hogy az a bank leszámolja majd a román váltókon kívül a román meggyőződés jórészét is. Ha ugyan félnék tőle. Ha ugyan nem tudják, hogy százmillió frank alaptőkéjű bankokat Oroszország odahaza maga is szívesen látna, nemhogy idegenben alapítaná meg őket. Talán, ha olyan nagyon sok milliót nem emlegetett volna a leleplező, valamelyest mégis csak elhittek volna neki a román politikai körökben, ámde a százmillió hírére kijózanodnak még a nem politikai körök is.

Lám, mi egyetlen percre se ijedünk

TÁRCA.

Hűség próbája.

Irta: Roberto Bracco.

Amikor az ifju Gigi Lorenzetti gróf belépett Roadway magánirodájába, akaratlanul is azon tűnődött, hogy mit akarhat vele az unalmas öreg.

Roadway a gróf beléptére felállt, majd újra leült, — látogatóját is székkal kínálván meg.

— Amint levelét megkaptam, szolt a gróf, azonnal siettem.

— Aoh, nincs ok a sietségre, felelt nyugodtan Roadway, — azért kérttem, hogy egy állással kínáljam meg.

— Engem? kérdezte Gigi meglepetve és felháborodással.

— Nem fogadja el!

— De ... kérem ... igazán nem értem.

— Nos, majd megmagyarázom. — Meghallgat?

— Feltétlenül.

— Ön udvarol a feleségemnek.

— Én?

— Igen ön!

— Ez rágalom!

— Kérem! Én gentleman vagyok. Sohasem rágalmaztam senkit.

— De esküszöm, hogy ...

— Ön udvarol a feleségemnek és a feleségem nem kedvese önnek.

— Ca va sans dire! Jegyezte meg a fiatal ember kissé idegesen.

— De ön igen jól öltözködik.

— Nos! Mi összefüggésben van ez? ...

— Az olasz nőknek tetszenek a jól öltözködő férfiak. Az én feleségem olasz nő. Ön igen csinos is. A fogai remekszépek. Az én fogaim is szépek, de hamisak. Ön fiatal is. Én voltam fiatal. Már nem vagyok az. A feleségem azt mondja, hogy az vagyok. Ez nem igaz. Ön igen vállalkozó is ...

— De kérem, Roadway ur.

— A feleségem harminc esztendő. O azt mondja, huszonöt. De harminc is sokkal kevesebb, mint hatvanegy. Én hatvanegy éves vagyok, gróf ur. Önnek feltétlenül több a sánsza, mint nekem. A feleségem azt mondja, hogy mindig hü volt. Ez igaz. Amde minden asszony hü volt, mielőtt hűtlen lett ...

— Roadway ur, nem engedhetem meg.

— Védelmezni akarja a feleségemet? Ne fáradjon. Megvédem és magam. Kiváló jellemű nő. Sohasem engedtem meg neki azonban az érintkezést oly divatfiakkal, mint ön is. Ön magától jött a házamba ...

— Bemutattak, uram ...

— Magától jött a házamba és ez különös eset. Nem utasíthatom ki önt, mert ez udvariatlanság volna. Feleségemet nem helyezhetem zár alá, mert ezt még nem találták fel. Nem

akarom, hogy a feleségem megcsaljon. Allást kínálok önnek.

Bár ez a beszéd sokszor a sértéssel volt határos, a fiatal embernek mégis kellemes volt. A hivatallal való kínálás nyugtalanította ugyan egy kicsit, de egyben feltámadt benne a kérdés nyugodt és előnyös megoldásának reménye is. Komolyan és méltósággal így szolt tehát:

— Mivel ön nemcsak jószívű, de jellemes ember is, megadom magamat. Ön sokkal jobban ismeri a feleségét, mint én.

— Ez igaz.

— Én sohasem reméltem, hogy még közelebről ismerhetem meg.

— Ez nem igaz.

— Rendelkezésére állok, Roadway ur ... Csak azt nem tudom még, hogy miféle állást kínál ...

— Gazdag ön?

— Éppenséggel nem. De ...

— Van foglalkozása?

— Nincs.

— Évi járadéka?

— Már honnan volna?

— Van-e gazdag nagybátyja?

— Még szegény sincs.

— Mije van tehát?

— ... Adósságom.

— De nem sok.

— De sok ...

— És mégis oly jól öltözködik.

— Ezt már egyszer szíveskedett említeni.

meg a szertelenül megfiadott rubel gurulásának hírére, noha azt is mondja róla a leleplező, hogy egyenesen Erdélynek vette az útját és ott akarja megvásárolni azt, a ki megvásárolható. Az a vész- vagy jóléti bizottság, a mely gurulódit játszik a rubellel, elhatározta, hogy a panszlavizmust beviszi Erdélybe, hogy vele hódítsa el azt, amit dákoromanizmus nem tudott meghódítani.

Az orosz propaganda a célját sokszor eltévesztheti, az eszközei dolgában is gyakran tévedhet, de a tervei készítését sohasem bizza a bárgyúságra. Ravaszág, fufang, okos lelkiismeretlenség intézik a dolgait. A guruló rubel irányát is ezek szabják meg. Vajon arrafelé is irányítják-e, a hol a jöttét olyan nagyon türelmetlenül várják, hogy bölcs tanácsokkal meg is sürgetik? Vajon jó tanácsnak fogja-e venni az orosz propaganda az ő erdélyi akciójáról szóló mende-mondát?

A dákoromanizmussal dolgozó panszlavizmus igen érdekes ötlet, de nem igen veszi majd hasznát az a nagy nemzeti ségi áramlat, a mely a szláv erők egységes eredőjét meg akarja alkotni. A dákoromanizmus leküzdendő akadálynak is kicsiny a panszlavizmus számára, nemhogy szövetségképpen legyen kívánatos neki. A bukaresti ijedezők rémületéből nem igen szűrődik le követésreméltó bölcs tanács az orosz propaganda számára. Egyelőre tehát úgy vagyunk az Erdélyre uszított panszlavizmussal, hogy tőle se féltjük a mi királyhágóntuli részeinket. Csak oly kevéssé, mint a dákoromanizmustól.

(9.)

A beteg küldöttség.

(A kínai béke újabb bonyodalmai.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 28.

Waldersee kínai szereplésének egyik legnagyobb sikerével a helyesen kioktatott német lapok azt híresztelték, hogy ime egy kínai császári herceg személyes vezetése mellett engesztelő küldöttség érkezik Berlinbe, kiengesztelendők a német császárt Kettler báró meggyilkolásáért. A küldöttség Tsun herceg vezetése

- Nagyon jól öltözködik.
- Igen . . . nem tagadom.
- Könnyelmű életmódot folytat . . .
- Meglehetősen.
- Még jobban is élne, ha például hónapi ötszáz lirája volna.
- Ugy van.
- Megadom önnek
- De nem fogadhatnám el.
- Képviselője lehet nagy házamnak.
- Hol?
- Nem itt.
- Hat hol?
- A hol tetszik.
- Ha rajtam áll a választás, Milánót választanám. De nem hiszem, hogy jó képviselője volnék.
- Igen jó volna, mert sohasem volna mit képviselnie.
- Ez az ön nagy háza?
- Annak éppenséggel nincs sürgős szükségére.
- É szerint tehát . . .
- A lánya volna fogalkozás nélkül.
- Az megalkotás.
- Nem igen.
- Az ön szemében a fényűzési tárgya volnék.
- Ez igaz. De há az én korombeli férfiakra nevezte fényűzés, na a felesége meg nem csaja.
- Aztán itt olyan társadalmi állást kell elhagyni.

mellett el is indult Kinából, meg is érkezett Európába, Berlinbe menet azonban elakadt Baselen és berlini táviratok már a múlt éjjel jelentették, hogy a fogadtatási előkészületek e miatt „egy kicsit szünetelnek.”

Azokkal, akik nem tudták, mire véljék ezt a hirtelen elakadást, azt igyekeznek elhíttetni, hogy a herceg megbetegedett. A betegsége igen rejtélyes. Ugy véljük, valami diplomáciai láz lehet. Az mindenesetre gyanus, hogy betegsége egybeesik azzal az újabb halasztgatással, amelyet Kína a békejegyzőkönyv aláírása körül tanusít és azokkal és újabb gyilkosságokkal, amelyeket Kujában ismét több keresztényen követtek el.

Ugy látszik, a kínai udvar megint abban reménykedik, hogy a hatalmak kölcsönös féltékenységéből valami hasznot húzhatna. Az angol sajtó pár nap óta támogatja is a kínaiakat ebben az irányban. Így hát valószínű, hogy valamelyik titkosjelű pekingi táviratnak egyenes utasítására betegedett meg Tsun herceg és amíg az ő betegsége elleneszerét Pekingben nem adják be valakinek, nem is épül fel. Németország bizonyára ezuttal is tudni fogja, mint őrizze meg méltóságát.

Az érdekes ügyről következő távirataink szólnak:

Bern, augusztus 28.

Bazeli hírek szerint Tsun herceg nyolc napig fog ott tartózkodni. Vajon csak egészségi szempontok, vagy diplomáciai indokok okozták ezt az utmegszakítást, nem tudja senki. Tsun herceg titkárával szobáiban marad és ott étkezik.

Bazelben úgy hírlik, hogy Berlinből a hercegnek fogadtatására nézve az eredetileg megszabott feltételektől lényegesen eltérő feltételeket szabtak elő, melyeket a herceg méltóságán alulinak tartja elfogadni. Richter bíró, kit a herceg fogadására Bazelbe rendelték, vasárnap este visszautazott Berlinbe. Bazel Peking és viszont Bazel és Berlin közt élénk táviratváltás van.

Köln, augusztus 28.

A Kinából most hazakerült rajnavidéki tartalékosok, kiket közelebb elbocsátottak Kiaocsauból, a kerületi parancsnokságtól utasításokat kaptak, hogy mozgósítás esetén minden külön felhívás nélkül jelentkezzenek csapataiknál.

Köln, augusztus 28.

Ideérkezett magánjelentések megerősítik, hogy Tsun herceg csakugyan kissé rosszul

van, de az utazás megszakításának főoka az, hogy a berlini fogadás körül diplomáciai nehézségek merültek föl. A herceg környezete hallgat az utazás megszakításának valódi okáról.

Berlin, augusztus 28.

Tsun herceg „betegsége” a német sajtóban különös kommentárokat ad alkalmat. Az „engesztelő küldöttség” vezetője Bazelban „megbetegedett” és egy ottani szállodában nyolc tíz napra rendelt szállást. Orvosokat nem igen konzultál, mert meg fog gyógyulni, mihelyt kellő eredményre jut a serény sürgönyváltás, mely most Berlin és Peking közt folyik.

Ugy látszik, Berlinben afelől akarnak megbizonyosodni, hogy ez az engesztelő küldöttség nem holmi üres komédia-e. Erre enged következtetni az a körülmény, hogy a német sajtó nagyon szkeptikus hangon nyilatkozik Tsun herceg missziójáról.

Igy pl. a *Vossische Zeitung* azt írja, hogy a hidegen okoskodó német közönségnek nincs nagy érzéke a nagy szertartások iránt, amelyekkel a császár a kínai követséget fogadni készül. Legjobbnak tartaná, ha a kínai herceggel és a kíséretével minél kevesebbet foglalkoznának. A *Neueste Nachrichten* azt a reményét fejezi ki, hogy a német császár meg fogja értetni Tsun herceggel az „engesztelő küldöttség” hivatásának komoly jellegét. Ezzel az idézett lapok azt is jelzik, hogy Waldersee sikerét nem tartják épen korszakot alkotónak.

Köln, augusztus 28.

A *Kölnische Volkszeitung* jelentése szerint Kiyában hat keresztényt gyilkoltak meg. Kiyá ugyanaz a helység, hol 1897-ben két német misszionáriust gyilkoltak meg a kínaiak.

Bazel, augusztus 28.

Kormányától nyert utasítások folytán Tsun herceg vonakodik utazását folytatni. Egyelőre további tíz napra meghosszabbította szállodai bérletét.

TÁVIRATOK.

A cár a burokért.

Budapest, aug. 28. Pétervárról táviratozzák: Az orosz cár megváltoztatta a délafrikai háborúról való nézetét s elhatározta, hogy Franciaországgal együtt közre fog működni a béke megkötése érdekében. Erről az elhatározásáról az angol királyt fredensburgi találkozásuk alkalmával értesíteni fogja. A fontos politikai mozzanatra való tekintetből a cárt ezen útjában az

- Milyent?
- Ismeri életmódomat. Naponta ebédre vagyok hivatalos. — Naponta színházba vagyok hivatalos. A legelőkelőbb vendéglőkben barátaim gondoskodnak rólam. — A szabóm igen szeret, — én vagyok az ő mintalapja . . . Sohasem fizetek neki. Egy szóval hát, Roadway ur
- Hogy mindenről lemondjon, havi ötszáz líránál több kell önnek?
- Voile tout!
- Az angol így gondolkozott: ez az ember fizletszerűleg jár el és igaza van. A feleségem hűsége tényleg többet ér havi ötszáz líránál. És anyanyelvén morogta házas életének vezérszavát: a hűség aranyat ér.
- Faithfulness is money.
- Tessék!
- Semmi. Mondjuk: hatszáz!
- A gróf gondolkozott, aztán röviden felelt: — Nem tehetem.
- Utolsó kérdés: Hétszáz.
- Utolsó? Nos . . . elfogadom.
- Fizetését két évre előre kiadom.
- A gróf összrezzent, mintha hirtelen megcsiklandozták volna. Majd kétkedve kérdezte: — Tréfálni tetszik?
- Sohasem tréfálok.
- Roadway kitöltött egy papírlapot, mely előtte fektet, aztán átnyújtotta a grófnak.
- Kérem, olvassa el és írja alá.
- A gróf elolvasta:

„Én alólírott ismerem, hogy fizetésem két esztendőre, 16 800 líra összegben, előre felvettem és kötelezem magamat, hogy két évig Milánóban fogok lakni. 1900. február havától kezdve, mint a Roadway és társa cég képviselője.”

Amíg a gróf olvasott, az angol eléje tette a szép bankjegyeket, a fiatal ember leereszkedőleg aláírta az okmányt, gyors kézzel felkapta a bankjegyeket és zsebre dugta.

— És mikor lesz szíves Nápolyt elhagyni? — kérdezte az angol.

— Holnap. Legkésőbb holnapután.

— All right!

És a fiatal gróf már távozni készült, amikor Roadwayné lépett be olyan öltözkében, amely az igen hosszú testnek minden tökéletességét elárulta. Bódító illat szállt nyomában.

— O! Maga itt kedves gróf? Mi dolga van a férjemmel?

— Semmi! sietett a fiatal ember felelni, miközben kezét fogott a szép asszonynyal.

— Látogatóba jött a férjemhez?

— Hozzad is, szólt az angol, — miközben fürkészve nézte a feleségét. — Bucsulátogatás.

— Ah? Elutazik? Rövid időre!

— Hosszu időre, szólt Roadway nyomatékkal és felesége arcán az izgatottság jeleit keres e.

Az asszony azonban épp most a haját igazgatta.

oroszk külügyminiszter s két államtanácsos fogja kísélni.

A béke apostolai.

Páris, aug. 28. Mentelimar-ból jelentik, hogy *Loubet* elnök ma a polgármestert és a községtanácsot fogadta, melynek tagjai gratuláltak az elnök orosz-barát politikájához, főleg pedig ahhoz, hogy annak megpecsételésekép a cár látogatást tesz Franciaországban.

— A cár — felelt az elnök — ezen utja által újabb bizonyosságot tesz arról, hogy az érzelmeiben és érdekekben oly közel álló két nemzet barátságának fentartása a legbiztosabb záloga a világbéke biztosításának.

Falkai a törvény előtt.

(Az elmebeteg sikkasztó.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 28

A híressé vált postásikkasztó: *Falkai László*, ma délelőtt állott a budapesti büntető-törvényszék előtt, ahol felelősségre vonták a 40,000 koronás sikkasztásért.

Falkai, — mint tudjuk — megszökött Amerikába, de a rendőrség már előre intézkedett, hogy a partraszálló szökevényt elfogják.

Erdekes Falkai szökevénye, aki az egész magyar csendőrséget úgy tudta kijátszani, hogy akkor keresték a Dunán túl, mikor Pozsony felé járt. Egész vadászatot rendeztek a levélhordó után, aki csendőr korából ismerte azokat a fogásokat, melyekkel a kutató detektiveket a nyomról el lehet téríteni. — Így történt, hogy a szökevényt, bár az egész csendőrséget mozgósították, Magyarországon nem tudták elfogni.

Már-már biztonságban volt, mikor egy szerencsétlen ötlete támadt. Hamburgból írt egy budapesti barátjának egy képes levelező lapot, melyen jelenti, hogy Amerikába, New Yorkba utazik a legközelebbi hajóval. A budapesti barátja azonban a dolgot feljelentette, mire a kereskedelemügyi kormány intézkedése folytán értesítettek a new-yorki rendőrséget Falkai megérkezése felől, úgy, hogy amikor Falkai New Yorkban partra szállt, az előre megkül-

dött személyleírás után nyomban letartóztatták. A new-yorki rendőrség aztán kiadta a foglyot, akit haza hoztak és ma állították törvény elé.

A főtárgyalást az alkotmány-utcai büntető-törvényszék második emeletén levő főtárgyalási teremben tartották meg. A Falkai ügye a Szabó Géza elnöklelte alatti tanácsnak osztott ki.

A terem zsufolásig megtelt hallgatókkal, kik közül a rendőrség csak a legintelligensebbeket s azokat is csak igazolvánnyal bocsátotta be.

A tárgyalás igen későn kezdődött, mert a bíróság előbb apró-cseprő ügyeket intézett el. Mikor ezekkel végeztek, két börtönőr között a terembe lépett Falkai László, a vádlott. Sovány alak, akit a viszontagságok igen megviseltek.

A tárgyalás a Falkai kihallgatásával kezdődött.

Az elnök kérdéseire előadja, hogy Falkai Lászlónak hívják, bicskei születésű 36 éves, református vallású, volt levélhordó, öt gyermek atyja.

Elnök ekkor azt a kérdést tette fel:

— Bűnösnek érzi-e magát Falkai?

— Igen, — felelt nyugalommal.

Azután elmondta, hogy 400 forint fizetése volt volt, a melyből nem tudott megélni. Azokat a leveleket és utalványokat, a melyeknek alapján a pénzt elsikkasztotta, azonnal megsemmisítette.

— Mért kövätte el a sikkasztást? — kérdezte az elnök.

— Mert a családom nagy nyomorban volt.

— Es mért sikkasztott éppen olyan nagy összeget?

— Erre nem is gondoltam. Én csak azt tudtam, hogy a családom nyomorog, éheznek s ezért kellett valamit szerezni. Nem néztem, hogy mennyi az a pénz, csak sokat akartam, hogy a gyerekeknek ne kelljen éhezniök.

Ezután *Siket* Traján posta és távirat tanácsost hallgatta ki Szabó elnök. Elmondta, hogy Falkainak 400 forint fizetése volt, de nagyon sok volt az előlege. Ebből az előlegből 122 koronát még nem törlesztett.

Következőt most a legérdekesebb kihallgatás. Falkai orvosát, *Darvos Sándor* dr.-t hallgatták ki. Az orvos vallomása oly fordulat ebben az ügyben, mely könnyen megszüntetheti

az egész ügy bűnügyi jellegét. Darvas dr. vallomása szó szerint így hangzik:

— Én Falkait, aki többször volt súlyos és nehéz beteg, sokáig kezeltem és még most is súlyos betegnek tartom. Pozitív adatok alapján állithatom ezt. A gyermekeinek tüdőbaja volt, ő maga pedig agyhártya gyuladásban szenvedett Falkai egész nap dolgozott, éjjel pedig a földön fekvé ápolta gyermekeit. Iszonyú főfájásai voltak, úgy, hogy a képzelhető legnagyobb gyógyszer-adagokkal kellett gyógyítanom.

Egy éjjel, a sikkasztást megelőzőleg, elhívtak hozzá és akkor, dacára annak, hogy láza nem volt, félrebeszélte. Akkor éjjel valóságos hisztero-epileptikus rohamai voltak. Három hétfig feküdt és olyan elváltozásokat észleltem rajta, a melyekből a paralízis kezdetleges stádiumára következtethettem.

Várszonyi Vilmos dr. védő: (tanuhoz.) Ép-e Falkai elméje?

Tanu: Nem tartom épnek Falkai elméjét, mert súlyos neurasthénias beteg és a paralízis kezdetét észleltem nála. Ezt különben leveleinek írásából is látni. Azelőtt szabályos rendírása volt, mostani betűi pedig, melyekkel feleségéhez Amerikából leveleit írta, kuszáltak, zavartak. Emlékező-tehetsége fogyatékos, arcizmai pedig folyton rángatóznak, egyszóval időnkint beszámíthatatlan.

A következő tanu *Pálmai Izsó* dr. aki előadja, hogy régebben kezelő orvosa volt Falkainak, még abban az időben, mikor a sikkasztó postás házmaster volt s vele egy házban lakott. *Pálmai* dr. már akkor kimerültséget vett észre Falkain, ami minden valószínűség szerint a tulsok munkától ered.

Védő: Orvos egy házban lakott akkor vádlottal s így tudni fogja, hogy milyen családi életet élt Falkai.

— Tudom, hogy végtelenül szerette családját és békés egyetértésben élt vele. Szegények voltak, sőt arra is emlékezem, hogy Falkai egy időben a házbérét sem tudta fizetni, hanem csak később apródonként törlesztette le adósságát.

A következő tanu, özvegy *Szenes Jánosné* napszámos azt vallja, hogy Falkai László fiatal korában holdkóros volt.

Falkai János műkertész, a vádlott testvére kijelenti, hogy a vádlott nagykoráig holdkóros volt és azonkívül sokat betegeskedett.

Elnök (vádlotthoz): Mikor jött ön arra a gondolatra, hogy sikkaszt?

Vádlott: Csak éppen abban a pillanatban, mikor az Alkotmány-utcai postahivatalhoz érkeztem.

Elnök: Többször foglalkozott már előzőleg ilyen tervekkel?

Vádlott: Igen, többször jutott eszembe, hogy jó volna nyomorgó családomat bármily eszközökkel kiszabadítani, de mindig visszarettentem. Husz évig szolgáltam az államnál és ocsules ember voltam mindig.

Ekkor felolvasták Falkai egy levelét, melyet New-Yorkból írt a feleségének. Ebben megírta, hogy hogyan utazott. Budapesttől Bécsig gyalog ment, ott felült a vonatra és Hamburgig utazott. Onnan pedig hajón vitorlázott át Amerikába.

A levél felolvasása után *Várszonyi Vilmos* védő kéri, hogy Falkai elmebeli állapotát vizsgálják meg a törvényszéki orvosok. Kérte továbbá, hogy a kérvényében megnevezett, de be nem idézett tanukat hallgassák ki. Ezekkel a tanukkal azt akarja igazolni a védő, hogy Falkai még ünnepnapokon is a szemszédoktól volt kénytelen kenyeret kérni a gyermekei számára.

ellenszenv jelei mutatkoztak. Hallgatására a fiatal ember alázatosan lehorgasztotta a fejét. Nagyon is hosszúra nyúlt volna a szünet, ha *Roadway*, aki az ajtófüggöny mögül mindent látott és hallott, közbe nem lép.

— Megírta a gróf ur számára az ajánló levelet?

— Nem . . . De mindjárt megírom.

— Ne fáradjon, hebegett a fiatal ember. Alkalmommal majd utánam küldi Milanóba. Most már mennem kell!

— Jó utat! szökött *Roadwayné* szárazon és kiment a szobából. Ujra hosszabb szünet következett. Aztán a gróf szökött odatevőleg:

— Holnap tehát utazom.

Az angol így felelt erre:

— Nem egyeznénk ki?

— Hogy értem ezt!

— Eltépem az ön irását. Ön Nápolyban marad. Visszaveszem az összeg felét.

— Csodálkozom! *Gigi Lorenzetti* gróf sohasem vonja vissza a szavát.

— Ez nem igaz.

— És olyan üzletember, mint ön, sohasem másítja meg elhatározását.

— Ez igaz.

— Vizsontlátásra.

A gróf elment, *Roadway* pedig beírta a főkönyvbe:

A tulóreg férj gyanujáért *Gigi Lorenzetti* grófnak kifizetve . . . . . 16,800 líra.

— És hová megy? Hová?

— Milanóba.

— Oh! Irigylem önt. Gyönyörű város. — Adok önnek ajánlatokat egy pár ur családdhoz. Tetszik?

Az angol úgy vélte, hogy a felesége közböcs. A férj-t ez kissé megnyugtatta volna. Mint üzletember azonban alapos meggyőződést akart szerezni. Valami sürgős teendő ürügye alatt kiment.

Pár pillanatra néma tartózkodás után a fiatal gróf közelebb lépett *Roadwayné*hez és kissé reszkető hangon kérdezte tőle:

— Nos? Mit szói?

— Mihez?

— Elutazom.

— Semmit sem szólok.

— Sajnál?

— Természetesen.

— Nagyon sajnál?

— Miért?

— Nem nagyon sajnál?

— Nem halok bele.

— Berta, én azt hittem, hogy maga . . .

— Kedves gróf, szökött *Roadwayné*, teljesen jól érzi ön magát!

A fiatal ember így folytatta:

— Ha kell, igen jó komédiások is lehetünk, de maga . . .

Azt akarta mondani: „maga nevet engem”,

de meggondolta és így szólt:

— Maga nem szereti az urát.

A szép asszony arcán a büszkeség és az

A törvényszék negyedórai tanácskozás után helyt adott a védő kérelmének, a tárgyalást elhalasztotta és a vádlott elméleti állapotának megvizsgálására Ajtay Sándor dr. és Moravcsik Ernő dr. egyetemi tanárokat törvényszéki orvosokat küldötte ki.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Csütörtök: San-Toy, operette. Fedák Sári vendég-felléptével.

Péntek: Szünet.

Szombat: Lili, operette. Fedák Sári búcsúfelléptével, Békassy Ferenc karnagy búcsúja.

Fedák Sári negyedik fellépése.

— Bibliás asszony. —

A tegnapi Kisasszony-feleségem után nem képzeltük volna, hogy a lelkesedés Fedák Sári művészetére iránt még fokozódhatnék és ime a Bibliás asszony oly fokra emelte a nyári színházban ily nagy számban még együtt nem látott előkelő közönség rajongását, minővel kevés világhírű művész dicsőíthet.

Milyen messzire esünk is mi az igaz művésztől, mennyire provinciálisnak ösmerjük mi fel azt, amit színművészet alatt szokás nálunk érteni, mikor Fedák Sári diadalmasan bevonul a színpadra és egy-egy énekével, egy-egy táncával oly illúzióba ringat mindenkit, melyben nem uralja más a nézőt, mint a legtisztább, a leghamisítatlanabb gyönyörűség.

Ha csak azt emeljük ki, hogy miként szemérmeskedett a fürdő kosztumban; miként kacérkodott a csipkeshoknyában; miként iparkodik hódítani valóban rythmikus, bódító táncával; miként jellemez és értelmez a kis Théa dalával, — csak azt kell róla írni, amit a művészet a maga teljében megkövetel. Ugyanis feltétlen hódolatot az alakító képesség tökéletessége iránt.

A tehetség mellett a remek toillettek is fokozták az illúziót és ez a magyarázata annak, hogy nem akart szünni a taps, és nem télt be a közönség a kihívásokkal. Egy remek virágkosár fejezte ki az egész közönség elragadtatását — és ha van gazdátlan virág ilyenkor a színházban, nem lett volna kéz, mely kézbe nem ragad egy-egy rózsaszálát, egy-egy babérlevelet és oda dobja a művésznő lábaihoz hála fejében a nyujtott kiváló élvezetért.

De hogy is mondja a sákingeni trombitás: Rosszul van az berendezve, hogy a rózsa mellett tüske is legyen. Ezt a tövist éreztük a környezet egynémelyikének játékában. Milyen remek lehet a rózsának illata, ha ezt a szuró tövist is elűrtük mellette. Rubos oly fanyar férj volt a bibliás asszony mellett, hogy a közönség szívesen gyűjtött volna a válóper költségeire. László Cyrill királya még travestiának is nagyon nyers volt. Sikerral játszottak Tolnayné és Polgár, kik mindketten egészséges humort vittek a színpadra. Mányai Aranka nehéz helyzetben volt kénytelen énekelni és játszani, mert Fedák Sári a legjobb vidéki tehetséget is háttérbe szorítja.

Ünnepi estélyt szerzett a vendégművésznő ma este a közönségnek, mely sokáig fog élni emlékezetében.

Carolus.

* San-Toy. Érdekes színházi est lesz holnap a nyári színházban. Fedák Sári, a népszínház művésznője a kedvelt kínai daijátékban Dudley szobaleány szerepét adja, melyben a népszínházban óriási sikereket aratott. A művésznő az estén az angol dalt és a facipős táncot adja elő betétképpen. A címszerepét Felhő Rózsai adja.

* Fedák Sári vendégfelléptei. Az általános érdeklődésre való tekintettel a színház vezetőségének sikerült még Fedák Sári két estére megnyerni. A művész holnap este San-Toyban a szobaleányt adja, szombaton pedig Lili címszerepében vesz búcsút az aradi közönségtől, melyet vendégjátékaival egy csapásra meghódított.

* Uj színésznők. Rákosi Szidi színésziskolájának végzett növendékei közül eddigelé elszegődtek: Haidt Margit és Sellő Paula a Magyar színházhoz, Vidor Laura Aradra, Kaciányi Viola Nagyváradra, Raskó Erna Miskolcra, Jámhor Ilona Sopronba, Kürthy Margit Pécsre; vendégszerepelni fog Kassán Végh Gizella. A férfiak közül Zsoltványi Jenő Aradra szerződött.

Tankönyv-kartell.

Arad, augusztus 28.

Aki ismeri a szegény emberek viszonyait, jól tudja, hogy milyen nehéz dolog az iskolaév elején összegyűjteni azt a pénzt, amivel gyermekét az iskolába beirathatja és iskola-könyveket vehet. Hátha még a jó isten több gyermekkel áldotta meg! Akkor milyen gondot okoz, míg előteremtheti a tandíjat. Ilyen több gyermekes családnál állandó szokás az mindenütt, hogy az idősebb gyermek tankönyvét elteszik a kisebb gyermekek számára. Hiszen ugy sem tanulta ki belőle a tudományt!

S épen később, mikor a fiugyermekek feljut az egyetemre, milyen jó a szegény embernek, ha nem kell, hogy a tankönyvet új példányban szerezzék meg, hanem régi, tehát olcsóbb állapotban juthat hozzá. S ha tud, akár miniszteri bölcsességet is szerzhet belőle.

Nos, ennek a dolognak a könyvkiadók egyszerű véget akarnak vetni. Folyamodnak a közoktatásügyi miniszterhez, hogy a ragályos betegségek terjesztésének megállítására végett tiltsa be a régi könyvek használatát, s minden évben kötelezze a szülőket új példányok beszerzésére. Mint híre jár, a kiadók már kartell is kötöttek, hogy csak annak a könyvkereskedőnek adnak bizományba tankönyvet, ki nem árusít régi példányt.

Az ember először csodálkozik. Mi ütött bele ezekbe a tisztelt kiadókba, hogy a közegészségnek ilyen lelkes őrei lettek. De csak rövidest tart a kétség, mert hamar rájövünk, hogy hiszen ez közönséges üzleti fogás, sőt több annál. Ez a közönség ellen irányzott merénylet.

Az antikváriusok többi könyvei talán nem terjesztik a ragályt? A kölosönkönyvtárak talán mindig új könyvet adnak? A kiadó urak meg vannak győződve talán, hogy kiadványaikat mindig csak az egészséges vevők olvassák el s azután tűzbe vetik?

Mert csak ezen esetben lehetne arról szó, hogy a tankönyvek ellen ilyen vészes hadat indítsanak. Természetesen nem szabad arról sem megfeledkezni, hogy a könyvvásárlásnak ilyen állandósítása ezeket jelent a kiadó uraknak, míg viszont a szegény emberek százai színylenek meg és fizethetnek a könyvkiadók adóját, másrészt a könyvkiadással foglalkozó néhány cég megsekszorozná eddigi millióit. Ez igen kényelmes és egyszerű bár mondhatnók, gyengén kieszt fogás.

Csak hogy van ennek ellenszöve is. A miniszter, reméljük, hamar átlát a szítán s meg fogja véleményét mondani ezeknek az uraknak. Mert talán nem hiszik ők maguk sem, hogy a kormány ilyen dologban segédkezet nyujtana a közönség megkárosításához.

A mi pedig a kartell illeti, az a tisztelt fegyver visszafelé süllhet. Mert hiszen könyvkiadó akad még néhány széles e hazában, a ki nem ilyen módon akar üzleti haszonhoz jutni!

Igen bizony, mert csak nagyon első pillanatban csodálkozik az ember a nagy közegészségügyi elővigyázaton, azután rögtön az okokat keresi, tudva levő dolog lévén, hogy a közegészség nem a kiadó urakra van bízva.

S az is tudott dolog, hogy még kartell nem kötöttek sem a vén Európában, sem az ifjú Amerikában, mely a közönség érdekeit szolgálta volna. Már pedig a tankönyv beszerzés semmiesetre sem olyan dolog, a mivel lelkiismeretlen vagy könnyelmű játékot szabadna üzni. Itt nincs helye semmiféle kartellnek, üzleti érdeknek. Ez a köznevelődés dolga. Ezt százazrek, milliók éreznék meg. A kormány nem törheti, hogy a nemzet életébe vágó dologgal bárki is üzlete érdekét is szolgálja. Ezt gondolják meg a kartell kötő, s a közegészség köpenyébe burkolódzó urak!

A kadét levelet irt.

(Angliáért harcoló magyar kád.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 28.

Említettük annak idején, hogy egy nagyváradi fiatalember, ifj. Propper János, nyugtalan vérért követve kiutazott Dél-Afrikába s ott beállott angol harcosnak, fegyverrel küzdeni a burok ellen. Propper most hirt ad magáról. A levelet, melyben jelezi, hogy már tiszthelyettes lett, augusztus 3-án adta fel a Fokvárosban s csak ma érkezett kézhez. Az egyik nagyváradi szerkesztőhöz címzett érdekes levélből módunkban van a következő részleteket közölni:

— Hogy ez ideig nem irtam, annak az az oka, hogy tiz hónapja a tűz-vonalon vagyok és onnan nem szabad írni és ha ír is az ember nagy cenzurának van alávetve. Ma este ismét vissza megyek a tűz-vonalra 7—8 hónapra, mert a háboru még el fog tartani legjobb számítás szerint is egy évig, ha a burok elfogadnák is a békefeltételeket, pedig itt azt senki sem hiszi. Mert ma a burok ügyei nagyon jól állanak, jobban mint valaha. Nagyon kezdenek mozgolódni és felkelni a Foktartományban és ha ez a fölkelés egyszer megtörténik, úgy az angolok soha nem nyerik meg ezt az igazságtalan háborut. Hogy ez a háboru igazságtalan, azt ők is tudják, csak hogy az egyik része beismeri még, a másik nagyobb része érzi, — de tagadja, mert nekik hasznot fog hajtani.

Kérem, az nem igaz, hogy ezek a burok olyan kegyetlenek, nem akarom én egyik fél pártját sem fogni, (mert én magam is megosztom; az egyiké az erőm, a másiké a szívem), de sok tekintetben azok, akik itt a civilizáció uttörői akarnak lenni, kegyetlenebbek és igazságtalanabbak, mint maguk az ugynevezett parasztok. Itt ma úgy számítják, hogy a buroknak van együttvéve husz-huszonötezer emberök és evvel szemben van itt kétszáz ezer emberen felüli hadsereg jól felszerelve. Hogy oly kevés eredményt érnek el és napról-napra vissza hanyatlanak, ez előttem megfoghatatlan. A burok kis csapatokra vannak felosztva, csak Bothának és De la Rei-nek van négy-ötezer emberre menő serege és egy pár ágyuja. De La Rei főhadiszállása a Valéban a rothenburgi hegyeken van és ugyszólván hozzáférhetetlen, jól el van látva élelmi szerrel, fegyverrel és összeköttetést tart fent a kisebb kommandókkal. O a legjobb katonájuk ma a buroknek és az egyedüli, a kit az angolok respektálnak és a ki minden körülmények között megállja a helyét, sokkal nagyobb számu ellenséggel szemben is. Nem szalad el mint a többi.

Emberei szabadság szeretőbbek, a kik mind annyian el vannak szánva a legvégsőig küzdeni, vagy meghalni a szabadságért. Május hónapban Dixon generalis hadtestével voltunk a rostenburgi kerületben. A lakosság a tanyákról mind megszökött, hogy hírül hozták nekik, hogy jönnek az angolok és a hol az angolok keresztül jöttek, ott mindent felégették, mint

nálunk a tatárok. Délben éppen egy farm-házhoz jöttünk és itt volt az ebéidő. A törzskar betért egy házba, a mit egy pár órával ezelőtt hagytak el a burok és csak egy kis fiu volt ott egy hat-hét éves. A generális elé vezették.

— Hol az apád?
— A frontban (tűzvonalon).
— Hol az anyád?
— Elment az apám után ma reggel.
— Hát te hogy kerültél ide?
— Én kint voltam madarat fogni és az anyám meglátta magokat, elszaladt és engem itt hagyott.

— Egy tiszt a törzskarból viccből megkérdezte a kis fiut:

— Hát te is bur vagy?
— Igen, én is úgy akarok élni mint egy bur és meghalni mint egy bur. A tiszték ugyan csak összenéztek erre a válaszra, a generális meg is kérdezte:

— Hát erre ki tanított?
— Hát ki más, mint az anyám.
— No fiam én vislek akkor téged Joannesburgba, vitlek mint egy bur. Egyike mostanában a legnagyobb ütközeteknek, amiben én is részt vettem, a vlakfonteini a folyó évi jun. 1-én, ahol vesztettünk két ágyut, 312 halottat és sebesültet, 700 foglyot és egy nagy couwayt, hetven társzekeret, a burok vesztesége 87 halott és sebesült és három fogoly. És a háboru így folyik változó szerencsével és ennek sohasem lesz így vége. Mert a bur nem támad, csak akkor, ha valamire szüksége van és akkor, ha támad, tíz eset közül kilencszer sikerül is neki hozzá jutni amire szüksége van. Más különben csak védekezik.

En most a délafrikai könnyű katonaságnál szolgállok, mint tiszthelyettes és még szerződéssem van egy évre. Ha az letelik akkor haza megyek. A jövő levelemben le fogom írni a *De Wett* után való vadászatot, amely teljes öt hónapig tartott, és a vége az lett, hogy *De Wett* szét verte az öt üldöző *Knox* generális seregét, éppen akkor, mikor az angolok Londonban azt hitték, hogy *De Wett* kézrekerült.

Kérem, legyen oly jó és küldjön egy pár magyar újságot nevemre „Cape-Town” post-restante, vagy az osztrák-magyar konzulhoz. Inót fogják nekem továbbítani, mert semilyen idegen lapot nem engednek be Transwálba.

TANÜGY.

(—) Aradi felsőbb leányiskola. A n. m. vallás-és közoktatásügyi m. kir. min. zter 55.226. sz. rendeletével megengedte alulírottak, hogy Aradon a város anyagi és erkölcsi támogatásával *magánjellegű felsőbb leányiskolát* alapítsanak, illetőleg ennek első osztályát f. évi szeptember hó elsején megnyissa. A nyilvánossági jogot — mint ez ily esetben szokott lenni — a közoktatásügyi miniszter egyelőre függőben tartja, de kiáltásba helyezi és az intézetnek módot nyújt arra nézve, hogy a növendékek a tanév végén *államérvényes* bizonyítványokat kaphassanak. Az intézetnek fejlődése, állandósítása és így nyilvánossági joggal való felruházása annál is inkább biztosítva van, mivel Arad szab. kir. város anyagi és erkölcsi támogatásában részesül. A felsőbb leányiskola célja a leánynövendékeknek a jelen társadalmi viszonyok által feltételezett és élethivatásukra szükséges általános műveltséget és a műveltségnek minden luxusát kerülve, az életben gyakorlatilag is érvényesíthető széleskörű magasabb ismereteket nyújtani. A felsőbb leányiskolának *hat évfolyama* van. A megnyíló első osztályba felvételnél legább 10 éves oly leányok, kik az elemi iskola négy osztályát sikerrel végezték. Kik ezen foku tanulmányokról nyilvános tanintézetektől bizonyítványt nem mutathatnak fel, azok felvételi vizsgálat által kötelesek megfelelő előképzettségüket igazolni. Az intézetbe lépő növendékek következő díjakat fizetnek: Beiratási díj: (hit tanítás, könyvtár stb. kisebb kiadásainak fe-

dezetéül) 20 korona egész évre. Tandij egész évre 120 korona, mely havi negyedévi, vagy félévi részletekben is fizethető. Az év folyamán kilépő növendékek is kötelesek az egész évi tandiját fizetni. Az intézet kebelében a rendes tárgyakon kívül mérsékelt díjak mellett francia társalgás és zeneoktatás is lesz. A tanártestület tagjai középiskolai tanárok és okleveles polgári iskolai tanítónők. A női állandó felügyeletet Özv. *Sváby Pálné* Turisányi Gizella urnő, okleveles polgári iskolai tanítónő, ki több éven át működött Aradon, fogja gyakorolni. Beiratkozni lehet augusztus hó 26-ikától szeptember 1-éig bezárólag, naponként d. e. 10—12-ig egyelőre az Aradvarosi Felső Kereskedelmi iskola könyvtári helyiségében (földszint jobbra), vagy az igazgató magánlakásán (Deák Ferenc utca, Földes-ház II. em.) naponként d. u. 2—3-ig. Az intézet úgy, mint az állami felsőbb leányiskoláknál, internatus-sal lesz összekötve, a hol a növendékek női felügyelet alatt a leggodosabb nevelésben és ellátásban fognak részesülni. A teljes ellátás (lakás, élelem, felügyelet stb.) díja egy évre 600 korona, a mely összeg havi részletekben előre fizetendő. Az intézettel kapcsolatos leány-internatus vezetését és egész ellátását szintén Özv. *Sváby Pálné* urnő volt szíves elvállalni. A felsőbb leányiskola ötödik osztályára szintén lehet jelentkezni a már fentebb említett beirási idő alatt az igazgatóságnál. Minden egyéb ügy a szülőket, mint a növendékeket érdeklő, de itt fel nem említett részletekről felvilágosítást nyújt az igazgatóság Dr. *Somogyi Gyula* igazgató, intézettulajdonos.

Betörő katona.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 28

Soha talán annyi betörés a katonaságnál nem fordult elő, mint ez évben. Egyik betörés a másikat éri, hol tiszt, hol közlegény vete-medik a bűnről dacára hogy teljes tudatában vannak a reájuk mérendő szigorú büntetésnek.

A legújabb katonai betörés *Enzensdorffon* történt. A jelenleg ott táborozó uhlanus katonák egyike a tettes, névleg *Uhrin Vurhel*. A katona a 8-ik uhlanus ezrednél szolgált s legutóbb tiszti szolgának volt beosztva egyik kapitányhoz.

Folyó hó 23-án eltűnt az állomás helyről *Uhrin Vurhel*. Az eltűnés utáni nap vették csak észre, hogy az eskadron vaspénztára fel van törve s tartalma kirabolva. A penztárban csak 1000 korona készpénz volt.

A gyanu természetesen rögtön az eltűnt tiszt szolgára irányult, annál is inkább, mert őt az eltűnés előtti napon azon házban, hol a kassza állott, többször látták ki és bemenni. Az uhlanusnak azonban teljesen nyoma veszett.

Pár nap mulva megjelent *Enzensdorffon* ismét a katona, a polgarok közül látták őt többször. A civilek azonban még mit sem tudtak a betörésről, mert a katonai hatóság azt a legnagyobb titokban tartotta.

A civilek bementése szerint a szolgáló egy fiakkerben jött a faluba, elegáns új ruha volt rajta s finom szivar a szájában.

Hogy mit keresett itt, arra is reá jöttek később. Belopódzott az éppen távollevő gazdája *Kantvald* kapitány lakásába s ott ami csak értékes volt, mind magával vitte. Mialatt az értéktárgyakat szedte, valaki megzavarta, mert sietve távozott a ház kertfalói részén s az egyik csomagot otthagya a szobában.

Kérve a szabadságot, az ott várakozó fiakkerbe ült s Bécsbe hajtatott vissza.

A kapitány lakásáról ezüstneműeket, egy arany és egy ezüst szivartárcát vitt magával. Az ezüstneműeket Bécsbe érve rögtön értékesítette. A két tárcát magánál tartotta.

A bércoksis révén vegre sikerült a szökevény uhlanus nyomára akadni. A bécsi Stadtgutgasse 28. szám alatt fedezték fel lakását

és egy rendőrügynök nyomban le is tartóztatta.

A katona egy rendőri felügyelet alatt álló nőnél lakott s vig életet élt. Mikor elfogták, a két szivartárcán kívül a pénzből csak elenyészően csekély kis összeget találtak nála.

Uhrin Vurhel a rendőrügynök a kapitánysághoz kísérte, a hol rögtön kihallgatták. Minden vonakodás nélkül bevallotta tettét, mire a katonai bíróságnak adták át, mely a betörő uhlanus fölött rövidesen törvényt fog ülni.

A vérvád Kétegyházán.

(Ahol az oláh megteszik zsidónak.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 28.

Ez a divatos mánia mindennap más helyen tüti fel fejét. És a verziók alig kivétellel mind egyformák. Ha vidékenként változik is a mese, úgy az csak az egész mende-mondának egyébként is hiányos komolyságának rovására történik.

Kétegyházán például annyira mentek a mese-csinálásban, hogy a félrevezetett fantázia párosulva nem kevés rosszakarattal, uborkaszegzonba illő fordulattal egy kétegyházai oláh embert tett meg zsidónak, hogy a vérvád bűnét arra foghassa rá.

Tudósítónk a legújabb vérvád-meséről a következőket írja:

Kétegyházán napok óta a lakosság nem beszél másról, mint a vérvádról. Tudósítónk szerint még néhány nadrágos ember is terjesztette a községben azt a hirt, hogy a kormány megengedte a zsidóknak, hogy Kétegyházán 40 napig szedhetik a keresztény gyermekek véréit. Akadt olyan ember is, a ki azt állította, hogy a kukorica földeken negyven szakálas zsidót látott elrejtve, a kik várják kint az asszonyokkal és gyermekekkel. Sőt voltak emberek, a kik készek voltak esküvel bizonyítani, hogy a vasárnál feladtak egy ládát, melynek tartalmát az állomásfőnök kutyája a vérszagról felismerte. Mikor a ládát felbontották, találtak benne hét keresztény gyermeket, kinek a szája be volt félig varva, de másik felét nyitva hagyták, hogy lélekzethez jusson.

Elképzelhető, hogy futótűzként terjedt el a ez a hír a községben. Egész bucsujárást rendeztek a vasúthoz, egymást érték a kíváncsi emberek az állomásnál. Persze hamarosan kiderült, hogy a mese csak mese volt.

Másnap egész más fordulatot vett és újabb szenzációt keltett e dolog az alábbi esemény következtében:

Egy jó módú román parasztember, *Ávrám* Mitru községi esküdtnék nős és családos fia, cselédjének fogadta meg *Szirbuc* Mihály szegényebb sorsu román paraszt 12 éves leányát. *Ávrám* magával vitte a kis leányt haza a tanjárára s utközben szerelmi ajánlatokkal ostromolta. A kis leány, mikor észrevette, hogy gazdája komolyan lép fel ajánlatával, segítségért kiáltozott, míg végre a lármára elősietett egy községbeli ember, a ki a gyermeket *Ávrám* kezéből kiszabadította és hazavitte a szüleihez.

Szirbuc Mihály, a leányka atyja, fölbőszülve rohant ki *Ávrám* után a pusztára, hogy agyonüti őt merényletért, utközben azonban néhány rokona lebeszélte tervéről s azt ajánlotta neki hogy jelentse fel a bíróságnál.

Szirbuc tényleg a község házára ment s panaszára *Szántó* Péter községi bíró azonnal két fegyveres rendőrt küldött ki *Ávrám* után. Az előjáróság elé vezették s *Ávrám* itt tagadásra fogta az ügyet, a tanúk és a kis leány azonban szemébe mondták neki a dolgot s *Ávrám* erre töredelmesen bevallotta tettét.

A leány atyja még az előljáróság előtt is egyre azt hajtogatta és kérte a bírót, hogy engedje meg neki, hogy agyonüsse Avrámot. Ezen kívánságát természetesen nem teljesítették s az előljáróság egyezsége szövegeztette fel őket. A leány szülei azt mondták, hogy ha már nem engedik meg agyonütni lányuk megbecstelentőjét, úgy fizessen 200 koronát és akkor megbocsájtanak neki. Avrá, a bűnös, rögtön az előljáróság előtt lefizette a 200 koronát és ezzel az ügy befejeződött.

Megindult ezen esemény után másnap a beszéd. Egyszerre az a híresztelés terjedt el a községben, hogy a Szirbuc leányát zsidók támadták meg, azok akarták a vérért enni. S csak az előljáróság közbelépésének köszönhető, hogy az egész falu fel nem lázadt a zsidók ellen.

Igy születnek meg legtöbb helyen a vérvádnak képtelenebbnél-képtelenebb meséi. S hogy most olyan hirtelen és olyan sok helyen jelentkezik, az már nem a nép tudatlanságának és fantáziájának, hanem az izgatók lelketlenségének tudandó be.

HIREK.

Jönnék hazafelé!

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 28.

Utolsó napjaiba hajolván augusztus hónapja a fürdőknél, nyaralóhelyeken, kiadódik a motó: hazafelé! A záróra közeledik. A legtöbb helyen augusztus huszadika a főszezon hivatalos vége ezzel együtt ez a dátum az, a mikortól kezdve már szabad otthon lenni a nagyvárosban azoknak is, kik addig nem mertek otthon lenni. A vakáció vége nem is olyan szomorú a valóságban, mint a hogy énekelni szokták, mert a fürdőzésnek is van valami hasonlósága a vendéglátással. Két legkellemesebb pillanata van. Az egyik: amikor az ember indul, a másik, mikor odahagyja.

A munkából is sok a sok, de a pihenésből is elég az elegendő. Talán nem is a legutolsó előnye a fürdőzésnek az, hogy az ember a harmadik héten kezdi megint szépnek és kívánatosnak találni a várost, amelyet csömörletesnek érzett, amikor kiszabadult a falai közül. Hiszen jó dolog a nyugalom, de veszedelmes szomszédja az unalom, hamarosan ellátogat hozzá s az unalomnál, úgy mondják, még a munka is többet ér. Eltáncolják az utolsó turokat a fürdői bálakon, megtartják az utolsó tombolát, azután jön a bucsuzkodás, a számla és a borraló.

Közben az, a mi se a fürdőzés elején, se pedig a fürdőzés végén nem kellemes: a pakolás. A bőröndök, ládák, dobozok és kalapskatulyák megint előkerülnek és a kulcs megint nem akar előkerülni. A koffereknek már az a hagyomány, hogy nem fér beléjük, a minék beléjük kellene férni, a kofferkulcsnál pedig törvény, hogy két órai keresésnél hamarabb nem szabad előkerülni. A legutolsó stáció: a mérleg.

Fürdőről az ember világért se jönnék el a nélkül, hogy meg ne mérje magát. Ilyenkor néha kellemetlen dolgok derülnek ki. Hogy a ki fogyni, akart, hizott öt kilót; ellenben a ki gyarapodni óhajtott, ugyanannyit ott hagyott a zugó fenyegek alatt. Mindegy, az a tudat, hogy nemsokára megint otthon lesz az ember, sokért megvigasztal és kárpótol. Mert mindenütt jó, de még a legkellemesebb fürdőhelynél is jobb otthon.

— A király szeptember hó 2-án Veszprémbe utazik s megsejleli a város környékén tartandó tüzéségi gyakorlatokat. Itt próbálják ki az új ágyukat s fognak választani a

bemutatott ágyuminták között. Ugyanis két irány áll egymással szemközt: egyik a jelenlegi ágyú-érc felhasználása mellett, másik pedig a nikkel-acél mellett harcol. Az érdekes gyakorlatokon csak meghívott katonai személyiségek vehetnek részt. A király szeptember 7-én utazik haza Bécsbe.

— Erzsébet királyné emlékezete. Nekünk, a genfi vértanu hű magyarjainak az ősz a hervadáson kívül még egy felejthetetlen gyász szomorú dátumát is meghozza. Szeptember 10-én mulik harmadik éve, hogy Magyarország Nagyasszonyát megölte az orgyilkos töre. Ha a megdöbbenést, a közvetlen fájdalmat el is simította lassacskán az idő, annál élénkebben virul hálánk, szeretetünk, amely hervadhatatlan koszorúval fonja körül e szent asszony emlékezetét. A szomorú emléknapon délelőtt tíz órakor a budavári koronázó Mátyás-templomban nagy gyászmise lesz, melyen *Vasary* Kolos Magyarország bibornok hercegprímása fog pontifikálni fényes papi segédlettel. A misén résztvesznek a belügyminiszter meghívására, a kormány, az országgyűlés mindkét háza, az idegen államok képviselői, a polgári és katonai hatóságok fejei. A királyi palota Szent István-templomában délelőtt kilenc órakor tartják meg a gyásztisztiszteletet, amelyen az udvarnagyi hivatal és a királyi palota személyzete vesz részt.

— A német császár veszedelmében. Berlinből táviratozzák, hogy II. Vilmos német császár északi útján kíséretével együtt nagy veszedelmében forgott. A császár a kíséretében lévő urakkal halakat fogott, melyeket a hajón megfűstölve megettek. Alig hogy a halakat elfogyasztották, az egész társaság a császárral együtt nagyon rosszul lett. A császár állapota gyorsan javult, ma már semmi baja sincs, de a kíséret tagjai betegen fekszenek.

— Szelle eltűnése. Megirtuk, hogy a városban az a hír terjedt el, hogy *Szelle* József eltűnt. A mai nap folyamán ugyan többen azt állították, hogy *Szelle* visszaérkezett Aradra, de eddig még *senki sem látta*. Holnap délelőtt ismét meg fognak jelenni Szellénél a butorok elszállítása végett s akkor konstatálni fogják, hogy otthon van-e *Szelle* József, vagy tényleg eltávozott. A csődügyben különben már két bejelentő van, akik szeptember 5-ike utáni időre kaptak felszámolási határidőt. *Schartner* Sándor dr. csődbiztos ma foglalta el hivatalát hosszabb szabadság után és a megszokott erélyvel intézi el a csődügy minden aktáját.

— Frigyes császárné második házassága. A *Berliner Tageblatt* mai száma első helyen kövér betűkkel megáfolja azt a hírt, melyet néhány nappal előbb hozott s amely hír azóta bejárta az egész sajtót. E hír szerint *Frigyes* császárné titkon házasságra lépett volna hosszú időn át volt főudvarmesterével, gróf *Seckendorffal*. „Legilletékesebb helyről nyert értesítés szerint — írja az említett lap — ez a hír nem felel meg a valóságnak. Sajnáljuk, hogy ez a hír nálunk napvilágot látott. Azt hisszük, hogy a mai cáfolatunk a német nép szélesebb rétegeiben általános megnyugvást fog kelteni.”

— Arad és a kiscsárdák. A jövő havi városi közgyűlésnek érdekes tárgyát fogja képezni az az átirat, amely ma érkezett Aradra *Szabadka* város törvényhatóságától. *Szabadka* közgyűlése ugyanis kimondta, hogy a kiscsárdák érdekében és helyzetük javítása céljából felir az országgyűlési képviselőházához, ezen határozatát pedig megküldi pártolás végett a magyarországi városok törvényhatóságának. A szeptem-

ber hó 11-én tartandó városi közgyűlés fog határozni afelett, hogy *Szabadka* átiratát egyszerűen tudomásul vegyék-e, avagy Arad is irjon hasonló értelemben az országgyűléshez.

— Az új állategészségi felügyelő. Az állategészségügy államiasításával Aradot a Temesváron székelő felügyelőség kerületébe sorozták. A *Mihályi* Miklós elhunytával megüresedett felügyelői tisztség ellátására a miniszter *Kuntz* Ferenc budapesti állategészségügyi felügyelőt rendelte ki Temesvárra.

— Az interurbán telefon. Aradot Pécestől és Bajától tenger sok mértföld választja el, most mégis úgy megfogja a távolság, hogy üzeneteinket előszóval kiálthatjuk át ama távoli városokba. A távbeszélő hivatal igazgatósága ugyanis arról értesít bennünket s hozza általunk is a nagy közönség tudomására, hogy a telefon interurbán forgalmába a mai naptól kezdve Pécs és Baja városok is bekapcsolóttak s így Aradról Budapesten keresztül Pécs és Baja városokkal, illetőleg az azok telefonhálózatába tartozó előfizetőkkel is lehet beszélni. A telefonhálózatnak ez újabb kiterjesztése mindenesetre nagy előnyt és nyereséget jelent Arad forgalmára és közéletére nézve.

— A vértanu emlékezete. Ma volt ötvenkettedik évfordulója annak a napnak, mikor *Rubikowszky* Kázmért, a szabadságharcban ellenünk küzdött orosz hadsereg lengyel származású századosát a Nagyváradra vonult orosz had fővezére, *Paskievics* magyarbarát voltáért 1849 augusztus 28-án főbelövette. Csakhamar, bár titokban, szép üde virágok borították a vértanunak a földdel egyenlővé tett sírját. Majd később, idők múltán, a jobb idők daren-gésével Nagyvárad város polgárai szép emléket állítottak sírja fölé, hová évről-évre elzarándokol az egész város. Leleke üdvéért pedig a kivégzés évfordulóján a nagyvárad Szent László-templomban évről-évre gyásztisztiszteletet tartanak. E gyásztisztiszteletet ma a kivégzés 52-ik évfordulóján is megtartották Nagyváradon. Azután kivonultak a vértanu sír-emlékéhez, megkoszorúzták a lengyel sassal ékesített obeliszket és eldánolták a lengyelek szomorú, bánatos himnuszát.

— Öngyilkos festőművész. *Makó*ról írják, hogy *Gosztincsar* Ferenc neves festőművész, ki különösen templomi szent képek festésével tette ismertté nevét, tegnap szíven lötte magát. Haldokolva szállították be a csanádmegyei köz-kórházba, ahol most élet-halál között lebeg. Az öngyilkos festő veje *László* József makói kántornak, aki a napokban ünnepelte működésének félszázados jubileumát. A festő öngyilkosságának okát nem tudják.

— Fölosztott hitbizomány. A gróf *Csáky* Antal Vince fele hitbizomány felosztása iránt a család gróf *Csáky* Gyula felperessége alatt pert folytatott, melyet minden fórumon megnyerve, úgy a bihari, mint a szepesi birtokok felosztattak. A bihari birtokokra vonatkozólag a felosztás még az év elején megtörtént, a szepesieket most osztotta fel *Lóherer* Andor, a gróf *Csáky* János-ág tejhatalmu képviselője és *Prihradny* uszkár. — A szepességi birtokok szeptember hóban fognak telekönyvileg és természetben megosztani és tulajdonosaiknak a közösség megszüntetésével átadni. Ezen birtoktulajdonban nincsenek az egyes tagok által a hitbizományon kívül birtokrészek befoglalva, sem pedig a *Hunyady* grófnő után gróf *Csáky* Gyula és *Lajos* fiára és gróf *Csáky* Albinra hagyott birtokokból őket illető részek.

— Új hid a Tiszán. Közlebb megkezdik a szentes-csongrádi új tiszai hid építését. Nemrégiben tartották meg az új hid alapozási munkálataira az ajánlati versenyt, melynek eredményét a kereskedelemügyi miniszterhez terjesztették föl, aki közlebb dönteni fog a fölött, hogy a munkálatok kinek adassanak ki. Vasárnap a hid építésére ismét árlejtést tartottak. Ezuttal a hid vasszerkezetének felszerelésére nézve volt versenytárgyalás. Ajánlatokat tettek: a m. kir. államvasutak gépgyára, a *Weitzer-*

féle aradi waggongyár, a Nicholson-gyár és a Schlik-féle gyár, mely a munkálatokra szövetkezett az osztrák magyar államvasutak gépgyárával, a Danubius-féle gyárral és a szivattyugyárral. Az ajánlat két féle időre történt. A miniszter azt óhajtáná, hogy a hid már a jövő év végére teljesen készen lenne. A legrosszabb esetben az új hidnak 1903. év augusztus elsejére kell elkészülnie. A vasszerkesztőre megtartott árlejtés eredményét is döntés végett a miniszternek mutatták be. A kereskedelemügyi miniszteriumban most utána számolják az ajánlati összegeket. Ezzel még a jövő hé első felében elkészülnek, amikor is a miniszter azonnal határozni fog a munkálatoknak a vállalathoz való kiadása iránt. A hid alépitményeinek építését már az őszszel megkezdik s a munkát a télen sem szünetetik be.

— **Tanárjelöltek kirándulása.** Nehány héttel ezelőtt közölte az *Aradi Közlöny* a polgári iskolai tanárjelöltek tanulmány útját, melyet Konstantinápolyba akartak tenni, azonban ezen ut az ott gyakran előforduló pestises megbetegedések miatt elmarad, s helyére Közép-Olaszországba mennek szeptember 2-án. A társaság Budapestről indul, s 20—25 napig lesz távol. Így kiesik az útvonalból *Arad*, melyet meg akartak tekinteni, s most Zágráb felé mennek, majd Finnét nézik meg, a honnan Ancónába hajóznak, minek megtekintése után Nápoly felé mennek, a hol napokat töltenek a gyönyörű fekvésű vidék, továbbá a Vezuv, Herculanium, Stuba és Pompeji megtekintésével. Onnan az örökvárosba, Rómába megy a társaság, a hol szintén hosszabb időt tölt, mire aztán az igen szép fekvésű és kiváló történelmi jelentőségű Florenche utaznak a komoly utat tevő ifjak. Majd a híres Bolognába térnek, a honnan a páratlan fekvésű Velencebe utaznak, míg végre Adria gyöngyéhez nem érnek. Miramaréhoz, a honnan csak néhány órányira van Triest. Végső nevezetesség, a mit megnéznek Adelsberg és Leibach lesz. A hosszú és valóban értékes tanulmányutat tevő hallgatók közt két aradi is van: *Kolárovs M.* és *Strifler F.*

— **Hirtelen halál.** *Jeitel* Jenő bécsi festőművész *Károly István* főherceg társaságában ma reggel Triesztből egy jachton kirándulásra készült. Midőn a szállóból lefelé jött, hirtelen összeesett és meghalt. Az orvosok konstatálták, hogy a szerencsétlen festőművészt szívszélhűdés pusztította el.

— **Verekedés egy templomban.** Pécsi tudósítónk jelenti: Alig hat napja, hogy a szabad-szent-királyi új templomot nagy és fényes ünnepek között felszentelték és már megtörtént benne az első botrány. Vasárnap délután a litánia előtt néhány parasztsiu felkapaszkodott bent a templomban a szószékre és ott éktelen zajt csapott. A nagy lármára bement a templomba *Hugauf* Ede tanító, a ki a rakoncátlan, vásott fiúk közül a leglármásabbnak megcibálgatta a fülét. A fiuk ordító szíránkózással menekültek ki azután a templomból. A siránkozó vásott gyerekek jajgatására összérofent néhány apa és anya, a kik aztán berontottak a templomba és rávetették magukat a gyanutlan tanítóra, kit elverték. A haragos anyák és apák valóságos lázítást kezdtek a nép között, úgy hogy a helyzet annyira fenyegetővé vált, hogy a litániát a plébános nem merté megtartani, mert attól tartott, hogy a botrány a templomban másodszer is megismétlődik, mert a háboruszkodás vege az lett, hogy két párt alakult, egyik, a mely a tanító mellett, a másik a mely ellene foglalt állást.

— **A trónörökös golyója.** Egy cseh lap nyomán mi is megemlékeztünk arról a hírről, hogy *Ferenc Ferdinánd* trónörökös vadászat közben véletlenül agyonlőtt egy szegény asszonyt, a ki a vadászok részére elzárt területen málnát szedgetett. A Pilsenben megjelenő *Pilsenski Listi* most valótlannak mondja az egész hírt, sőt azt jelenti, hogy a csendőrség már nyomában van a hamis hír szerzőjének.

— **Katona-élet Csermőn.** A Nagyváradon állomásozó 37-ik gyalogezred e hó 25-én délelőtt Csermőre érkezett s a közel 2000 katona

felette megélénkítette Csermőt, melynek lakói aznap és hétfőn délután utcai zenében gyönyörködhettek, melylyel az ezred zenekara *Aulich* ezredes lakása előtt nagy hallgatóközönséget gyűjtött össze. Kedden reggel tovább utaztak Borosjenő felé.

— **Szédelgés lapvállalattal.** Annak idején részletes hírt adtunk arról, hogy Budapesten a Kerepesi-ut 13. szám alatt egy *Magyar Kurir* című vállalatot alapított *Kulcsár* (Zoltán) Béla, a rendőrség bünkrónikájának ismert alakja. Kulcsár a lapokban kishirdetést tett közzé, amelyekben 2—300 frttal rendelkező, *irni, olvasni tudó* embereket keres, akiket csekély tandíj ellenében *lapszerkesztők* képez ki három hét alatt, akiket azután vidéki lapok szerkesztésével biz meg. Többen felültek Kulcsár felfurcsos ajánlatának, mert mindenféle ígéretekkel halmozta el az ajánlkozó szerkesztőjelölteket. Aki 600 korona szerkesztői óvadékot tett le, annak 100 korona havifizetést és tíz évi szolgálat után évi 800 korona nyugdíjat biztosított szerződésileg. Hogy az adott óvadékot látszólag biztosítsa, Kulcsár igazgató ur azt mondotta a klienseinek, hogy a pénzt a postatakarékba helyezte és erről cseklapot adott minden szerkesztőjének. A feleivel kötött szerződésbe azonban belevette, hogy az adott összeg a *vállalat rendelkezése alatt áll.* Junius hónapban Kulcsár „igazgató” vállalatának irodáját az Ilka-utca 31. számú házba helyezte át. Itt nyakrafőre alkalmazta a pénztárnokokat és szerkesztőket. Amikor egyik-másik érdeklődött a vállalat pénzügyi ügye felől, Kulcsár igazgató oda vetette:

— *Tóth Imre*, az adminisztráció főnöke, *34 ezer koronát* bocsájtott a vállalat rendelkezésére.

Az idő mulott, az óvadékkal alkalmazott emberek azonban fizetést sohasem kaptak, csak azt vették észre, hogy napról-napra többen lesznek a pénztárnokok és szerkesztők, akiknek persze dolguk nem akadt soha. Végre is többen az alkalmazottak közül belátták, hogy felfurcsos módon becsapták őket. Felmondtak, óvadékjukat azonban nem kapták vissza. A lépre csalt, megrövidett emberek közül *Pipis János*, akinek 400 korona és *Faluvégi Gáspár*, akinek 200 korona óvadéka volt Kulcsárnál, jelentést tettek a rendőrségnél.

— **Kommer Ferenc** meghalt. Budapesten minden idegen megfordult már a Blumenstékliben Ugy hívják a József nádor-téren levő vendéglőt. A vendéglő tulajdonosa *Kommer Ferenc* ismert budapesti polgár ma délután a római fürdőben szívszélhűdésben hirtelen meghalt.

— **Szerelmi dráma** történt ma délután Bécsben. *Röfler* Oszkár pénzügyigazgatósági tisztviselő a kedvesét, *Estinger* Friderikát, a villamos közúti vasút végső megállóhelyén agyonlőtte s aztán önmaga ellen fordította a fegyvert. A leány azonnal kiszenvedett. Röflert bevitték a kórházba, de még utközben meghalt. A boldogtalan fiatal ember 22, kedvese 21 éves volt. Nem lehettek egymásé s ezért közös elhatározással mentek a halálba.

— **Mérgezés káposztával.** *Mezei* József banyamegyei szulimáni tanító e héten Szigetvárott a piacon néhány fej káposztát vett, a melyet izletesen elkészített a felesége. Az első faltnál különös ízt vettek észre, amelynek azonban nem tulajdonítottak semmi rendkívülit. Az ebéd után az öt tagból álló család hirtelen rosszul lett, gvomor és hasgörcsök léptek fel, a mit mindenki a káposztának tulajdonított. Mezei felismerve a veszélyt, azonnal orvosért küldött. A felnőtt családtagok most már jobban érzik magukat, de az egyik 13 éves leány még mindig a legnagyobb veszélyben forog. Az orvos konstatálta, hogy az elfogyasztott káposzta galicoldattal lett permetezve és ez okozta a mérgezést. Intő példa lehet ez másoknak is,

hogy a piacon vásárolt főzelékféléknél kellő óvatosságot tanusítsanak, különösen vigyázzanak most, a midőn már érett és szintén permetezett szőlő kerül eladásra.

— **A szerelem amulett ligája.** Ez egy új társaság Amerikában, a honnan mindig csak üzleti szellemű vállalkozásokról érkeznek hírek. Ez a titokzatos és különös cím a társaság célját nem árulja ugyan el, de ez a cél egyike a legideálisabbaknak. Mr. Blair most Angolországban csinál neki propagandát és a következőkben fejti ki azt a programot, a melynek Amerikában eddig már igen jelentékeny sikere van.

— **A népek** — így szól Mr. Blair — hanyatlásnak indultak, mert nagyon kevés szerelmi házasságot kötnek az emberek. Ha több ilyen házasság volna, kevesebb lenne a betörő, több lenne a boldogság, több lenne az erős gyermek, kevesebb lenne a botrány és a válás. Az amulett-liga célja, hogy előmozdítsa a szerelmi házasságokat. Mi társasköröket szervezünk azoknak, a kik a célunkban hisznek, s azok újra alakítanak köröket. A házasság nem zárja ki a tagot köreinkből. A rend feje D. B. Hayes, bostoni milliomos, a ki hivatásul tüzte ki, hogy a regényes szerelem és a tökéletes házasság evangéliumát hirdesse. Van folyóiratunk is, a mely érdekeinknek szenteli magát. Londonban irodát akarok nyitni és a mily rohamosan csak lehet, köröket akarok szervezni Mr. Hayes, a ki vagyonát az ügynek szenteli, bőségesen elősegíti munkánkat. Nemsokára a Hyde-Parkban előadásokat tartok a szabadban a kérdésről.

— **Leégett gőzfűrés.** Fiuméből táviratozzák, hogy a *Corrosson* szép tulajdonát képező gőzfűrés ma a lángok martalócá lett. A kár 80.000 korona.

— **Cigányok által elrabolt gyermek.** Petrabergben a napokban bucsujárás volt. A bucsura egy nagy cigány karaván is érkezett, köztük egy hat éves, csuful megcsonkított kis leánnyal. A csendőrségnek feltűnt a kis leány s a cigányokat kérdőre vonta, hogy honnan szereztek azt. A vállalatás folyamán kitűnt, hogy a kis leányt *Kiurtic* községből rabolták el s azért csonkították meg, hogy részükre kolduljon. A szivtelen cigányokat letartóztatták. A kis leányt pedig szüleikhez visszakísérték.

— **Mikor a rendőrség indokol.** Zágrábi levelezőnk írja, hogy Otok községben a csendőrség letartóztatott egy *Katon* nevű kézmárcsi fényképészt, mivel az hat hét óta egy nő társaságában ott tartózkodik a nélkül, hogy valami foglalkozása lenne. A fényképész egész idejét azzal töltötte, hogy a vidékről felvételeket eszközölt. A csendőrség az elfogatást azzal okolja, hogy a fényképész ott tartózkodása nagyon gyausus, tekintve, hogy azok környéke *nem oly szép*, hogy annak felvételeiért hat hetet lenne érdemes ott tölteni.

— **Ep ésszel a tébolydában.** Az emberi aljasságok között, sajnos, elég gyakoriak azon esetek, amikor testvér a testvért az örültek házába hurcoltatja azért, hogy a rájuk esett örökségen ne kellessen megosztotni. Egy ehhez hasonló eset képezi most közbeszéd tárgyát Kolozsvárt. Tegnap *Sillay* Lajos Király-utca 24 sz. alatti lako könyvnyomdász házához érkezett édesapja: *Sillay* Árpád a gyönyösi kórházból. Ezzel egyidejűleg értesítés is érkezett a gyönyösi hatóságától Kolozsvár rendőrfőkapitányához, mely szerint *Sillay* Árpád három évet töltött mint elmebeteg a gyönyösi köz-kórházban és onnan most mint gyógyult elbocsáttott. A rendőrség intézkedése folytán dr. *Scheits* Vilmos városi orvos hivatalos megvizsgálást ejtett *Sillay*-n, a mely alkalmalal ép olyan érdekes, mint borzalmas részletek kerültek napfényre. *Sillay* elmondta, hogy ő Nagybanán született és meglehetősen vagyonos szülők gyermeke volt. Édes atyja elhalálása után ő elköltözött Nagybanányról és máshol alapított magának existenciát. Édes anyja halálát *csak 14 év múlva tudatta vele* testvére csak azért, hogy az örökséget ne ossza meg. Végre aztán meg-

tudta az elhalálozást és követelte testvér-öcsésétől örökségi részét, amit az brutális módon tagadott meg tőle. E keseredésében lelővéssel fenyegette öcsését, aki őt ezért egy szép napon Budapesten rendőrökkel elfogatta és a lipótmezei tébolydába záratta. Itt töltött el egy évet és 8 hónapot mígnem aztán átszállították a gyöngyösi közörműbe, ahol három esztendőig tartották fogva. Dr. Scheitz Vilmos, akire Sillay egy tije-en ép elnéjű ember benyomását tette, megkérdezte ez ügyben az említett öreg ember fiát, Sillay Lajos könyvnyomdászt, aki szóról-szóra helybenhagyta az apja által előadottakat és igazolta az állítások valóságát. Az öreg Sillay most ott marad Kolozsvárt és a fia könyvnyomdájában fog foglalatoskodni.

— **Megoperált elefánt.** A hannoveri állatkertben egy nagy elefántot operáltak meg. Az állat patatultengésben szenvedett a hátulsó lábain, s három évvel ezelőtt sikerült úgy megkötözni, hogy a patáit le lehetett vágni. Ezt nem felejtette el Marli, — így hitták az elefántot — és nem engedte magát megkötözteni, mikor megint annyira megnöttek a patái, hogy a nyomásuk miatt a lábak is egészen kisebesedtek, s attól lehetett tartani, hogy a drága állat belepusztul.

Az állatkert igazgatója, dr. Schaff, végre elhatározta, hogy az elefántot narkotizálni fogják. Több állatorvosi akadémiail tanárral való tanácskozás után Frick tanárt hívatta el, aki elvállalta az operációt. Az elefántnak negyven gramm morfiumot és hat üveg rumot adtak, mely szacharinnal volt megédesítve. Pár óra múlva jelentkezett a hatás. Az elefánt összeesett, mire csigák segítségével fölemelték a hátulsó lábait s kalapácsos és vésővel a patákat levágták, a sebeket kiégették. Mikor mind a két lábbal készen voltak, fölbresztették az állatot és lábaira állították, mi azonban nem kevesebb, mint három napot vett igénybe.

— **Szépség és kellem iskolája.** Angliában régi szokás fiatal leányokat fizikailag s lelkileg a szépre nevelni, őket minden, esztétikailag kifogás alá eső mozdulatokról, modorosságról leszoktatni. Ötözködésükben a harmonikus iránti szeretetet oltják a fiatal leányokba. Ezt a valóban tipikus erkölcsét az angol fajnak most nevelés, iskolázás útján akarják meg tökéletesebben kinevelni. Nemrég iskola alakult a céra kiengsfielden, ahol fiatal leányokat gracios mozdulatok elsajátítására s a szép kultúra iránti szeretetre tanítják. Először az arcjatek korrektségére oktatják a növendékeket, ha ezzel tisztában vannak, a test kecses mozdulatait ismertetik meg a leányokkal. Egy nagy keremben, ahol szabadon mozoghatnak, sajátítják el a mozdulatok kecsességét. A helytelen s esetlen mozdulatokat rögtön kikorrigálják. Minden idők kosztümjében latni itt leányokat, amint fel s a a setálnak, teszik pedig azért, hogy a növendék bármilyen kosztümben szabadon mozoghasson, ne legyen feszélyezve s hogy a legtarkább kosztümsokaszabban is kellő eg tudja magát viselni s beilleszkedjen annak harmóniájába. Egy dús gazdag amerikai asszony, aki Párisba jött, hogy ott a parisienne chicces modorát s graciosus állírtjeit elsajátítsa, szintén ide küldte leányát, apró gyermekéi mellé azonban egy idősebb vidéki asszonyt fogadott. Az utri asszonynak csakhamar feltűnt az egyszerű vidéki asszony kifogástalan modora, előkelő társaságban való járatossága. Amikor az urnő kérdezte tőle, vajjon hol sajátította el a szabad modort, az egyszerű asszony e klasszikus válaszal felelt:

— Senkitől asszonynom. Csupán anyámat utánzom.

— És az anyja kitől tanulta?

— A anyam — a nagyanyámtól — válaszolt röviden az asszony.

Minden bővebb magyarázatnál igazabban bizonyít e péda amellett, hogy a kifogástalan modort nem csupán e céra alakult iskolákban lehet „gyontani”, hanem egyszerűbb miliőben is megszereshető az helyes neveés-el ott, ahol az értelem s a szépségi finom-ág könnyen „meg-ri” a helyes viselkedés, s az idegen modor s mozdulatok közötti distinkciót.

— **Az Annunciata rend története.** Ez a rend a nevet nemrég az olasz király adományozott Loubetnek, a francia köztársaság elnökének. A legregibb rendek közül való. 1862-ben alapí-

tották s ekkor ezt a nevet viselte: A szentlélek rendje. 1518-ban III. Károly szavoyai herceg Annunciata-rendnek, azaz Mária fogantatása rendjének nevezte el. Ez időtől kezdve a rend és használata igen sok változáson ment keresztül. Az adományozási zertartás és a rend lovagjainak öltözete a különböző korszakokban különböző volt. A mostan használatos alakjában a rend jelvénye egy nyakláncból és a rajta függő éremből áll. A nyakláncra a következő felirat olvasható: F. E. R. T. Sokat vitatkoztak már e betűk jelentésén, amelyek a Szavoyai Ház jelmondatának kezdőbetűi, mindeddig azonban nem jutottak kielégítő megoldáshoz. Az érem közepén egy szent galambbal Gábor arkangyal látható, amiot kinyilatkoztatja. Máriának, hogy majd fia születik. A kép alakjait tizenöt rózsavoszi körül, amelyek közül hét fehér, hét megpiros. A tizenötödik rózsának egy része fehér színű, másik része piros. Kisebb jelentőségű alkalmakkor a rendjel tulajdonosa csak egy csillagot hordoz balmellén, amelyen Gábor arkangyal és Szűz Mária láthatók, amint az aranyból készült nap sugarait reájuk veti.

— **A nagydobos mint életmentő.** Scarborough angol fürdőhelyen tegnap mulatságos eset történt, ami azonban könnyen végzetessé válhatott volna. A „Flozodora” című szindarabot adták. Reeves asszonynak volt épp jelenése Levis ural. A darab szerint az asszonynak a férfit egy lökéssel el kell taszítani magától. Az asszony a játék hevében oly erősen taszította el partnerét, hogy az a színpadról fejjele a zenekarba esett. Szerencsére azonban a nagydobosra zuhant, ki igen kővér ember volt s mindkettőjük ijedségén kívül egyéb baj nem történt.

— **Két nő tűzhalála.** Boroszlóból írják, hogy *Soherrswaldau* község mellett egy majorban tegnap tűz ütött ki a melynél a major tulajdonosnője *Scholz* asszony és felnőtt leánya a tűz martaléka lett.

— **Az ijedség halottja.** Zürichben egy fiatal amerikai asszony *Smith Nelly* egy barlangot tekintett meg. A barlang tetejéről egyszerre egy kis kő esett a nő fejére, a mitől úgy megijedt, hogy szörnyet halt.

— **Az iskolai szezon beköszöntését** dusan felszerelt raktárral várja a koronás áruház minden-nemű iskolai felszerelésekben, u. m. tollkészek, tennartók és pennatartókban nyújtja a legnagyobb választékot. Különösen kiemeljük azt is, hogy alkalmi ajándékokban gyermekjátékokban és emléktárgyakban *Porter* Vilmos koronás áruháza speciális bevásárlási forrást képez Aradon, az Andrassy-téren, a Központi szálloda épületében.

— **Ujtás! Honisch L. István** cs. és kir. főher. udvari fényképész művészeti académiail tag műtermében Szabadság-tér 16., (Dománypalota.) Telefon 358. Minden vásár- és ünnepnapon eszközölt felvételekről 6 drb. vizit fénykép 4 korona, 6 drb. kabinet fénykép 10 korona. A kabinet kép lehet: menyasszonyi, családi vagy bármilyen csoport felvételeiről is. Művészies és pontos kivitel szigoruan be lesz tartva. A n. é. közönség szives figyelmét felhívjuk ezen ujtásra.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőseggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdankat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi kereskedők köre választmányára e hó 29 en, csütörtökön este, a kör helyiségében ülést tart, a melyre a választmány tagjait ez uton is meghívja *Tedeschi* Viktor elnök.

SPORT.

+ **A Meteor kerékpár-klub** tagjai felkértenek, hogy f. hó 29 en este 8 órakor a Vaskávéházban tartandó értekezleten teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Targy: a bajnoki verseny határnapjának megállapítása. Az elnökség.

Szerelemből a halálba.

(Egy örült ember öngyilkossága.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 28.

Egy borzalmas öngyilkosság volt Kolozsvárt a tegnap szenzációja. — A körülmények, melyek között történt, megdöbbentők s kiemelik az esetet a mindennapos, pisztolytal, vagy méreggel közvetített tragédiák sorából. A halott, mielőtt megölte volna magát, örült volt, s a sötét homály azért borult agyára, mert forró szive hiába vágyott szerelem után.

A részletek egyébként a következők:

Lőrinc György kovácslegény a Szeszák Ferenc-féle kocsikészítő műhelynek volt munkás alkalmazottja. A nőtlen 32 éves legényembert szorgalmas dolgoznak ismerte mindenki s általánosan szerették.

Rémítő végét a szive okozta. Nemrégiben szenvedélyesen beleszeretett gazdájának 14—15 éves bakfis leányába, persze csak titokban, lopva. Nem szólt senkinek róla, de azért sokan sejtették a dolgot. A különös szerelem megszületése óta *Lőrinc* a szó teljes értelmében sorvadni kezdett, s kedélye napról-napra ekzaltáltabbá lett. Magába vonult, szenzibilissé vált, gyakran sirt, különösen akkor, m. kor a napi robot után pihenésre, álomra hajtotta fejét. A szomorú állapot, az örültség fokozatosan közeledett. Panaszkodott barátainak:

— Mentsetek meg, védelmezzetek — Le akarnak gyilkolni, pedig nem vétettem senkinek.

— Csak képzelődöl — vigasztalták ilyenkor.

— Rosszul hiszitek, — felelte a szegény ember, — egy napon halva találtok fel. — Megölték! . . .

S a szívében fakadó szerelem egyre jobban kezdett virágozni. Nem tudta tovább titkolni. Vasárnap felöltözött ünnepelőjébe, bekopogtatott gazdájához, s átadott neki egy levelet. Az írásban ez állt:

— Adja nekem a leányát.

Szeszák, a ki már régóta nézte részvéttel munkásának közeledő tragédiáját, nem adott egyenesen tagadó választ, hanem kitérőleg beszélt hozzá:

— Hagyja el *Lőrinc*, a leány még nagyon fiatal. — Várjunk egy kicsit. Majd ha megnő, talán.

Lőrinc elborult szemekkel, megrendülve hallgatta a feleletet. Szótlanul hazament, tört reményekkel, lesujtva. Szétfoszlottak álmái, megértette, hogy boldogságának vége.

Tegnap délelőtt már egészen tébolyodott lett, s így bódultan határozta el, hogy megöli magát. Először a közuti kerekéi elé akart ug-rani, de erről a tervéről lemondott.

Valamivel 1 óra előtt megtért lakására. Itt aztán alig hogy beért a szobába, elérte az első roham. Fiókjából kivette borotváját, s az élesre kifent acéllal rémes módon megcsontította al-testét, és elmetszette a torkát. Nem sokáig vergődött vérében, a szobába betörő lakók már csak halottat találtak. Elborult arccal, széthasított gégevel feküdt *Lőrinc* a padlón, s kiömlött vére nagy töcsében aludt meg körülé.

Hamarosan megjelentek a mentők, s a rendőrség részéről Péter Kálmán biztos. — A mentőknek persze dolguk már nem akadt, de a rendőrbiztos, miután magához vette a gyilkos borotvát, intézkedett, hogy a tetemet elszállítsák a Karolina kórházba.

A szegény, szerelmes, örült kovácslegény, a ki borzalmas módon tette nevét emlegetetté, most már a halottas kamrában nyugszik. Ma boncolják fel s holnap temetik.

TÖRVENYKEZÉS.

A Takács-ügy a táblán.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 28.

Csaknem két hónapja már, hogy a budapesti büntető-törvényszék meghozta a maga ítéletét a Takács Zoltán-léle nagy pénzhamisítási ügyben. A banda valamennyi bűnös tagjára az első forum kimérte már a ítéletét s a bünszövetkezet vezérő elméjének, Takács Zoltánnak hét esztendei fegyház jutott. Most elkészült a monstre-ügy ítélete írásban is, meg is küldték már a vaskos iratot mindazoknak, kiket tartalma hivatalosan érdekel. A hónap utolsó napján lejár a terminus, melyen belül megtehetik az illetékesek észrevételeiket s a jövő hét elején a könyvtárnak is beillő aktatömeg — mint Budapestről jelentik — fölkerül az ítéletáblához is elbírálás végett.

Hatvanöt sűrűn beirt oldalra terjed a Takács-pör ítélete. Csupán a rendelkező rész: a huszonkét vádlottnak személyes körülményeit, az ellenük tett vádnak jogi körülírását, valamint a büntetés meghatározását feltüntető rész tízennégy oldalra terjed.

A megokolás mindenekelőtt elmondja a bűnügy történetét hat oldalra meglehetősen összeszűkítve. — Áttér ezután külön-külön az egyes vádlottak bűnösségének mérlegelésére, ez maga is huszonnégy oldalra terjed. Négy oldalt foglal el a védők által bejelentett különböző kifogásokra való reflektálás. Hét oldalon végig vannak elsorolva az enyhítő és súlyosító körülmények, melyeket a bíróság kinél-kinél figyelembe vett s még tíz oldal kellett ezenkívül is az ítélet egyéb rendelkezéseinek a feltüntetésére.

A Takács-pör ítéletének megszerkesztésénél nem nyílt alkalom a jogászi argumentálás remekelésére. Egy tekintetben azonban kifogástalan az ítélet: Ennek az annyira szétágazó s szálaival össze-vissza bonyolódott ügynek tiszta valóságos képét rajzolja meg. Ez magában is elismerésre méltó előny, ha tekintetbe vesszük, hogy a tizenöt napig tartó főtárgyaláson a vádlottak és tanuk tömegének vallomásából valóságos káosz keletkezett. Az ítélet mindenesetre jól hasznavehető Ariadne-fonál e bűnpör bonyodalmaiban való eligazodásra.

Maga az írásba foglalt ítélet persze nem mond újabb részletet azok után, amiket már az élő szóval való kihirdetésnél hallottunk. Száraz és szürke benne ez az egész nagy affér, mely a maga alapjában nem is tudja lekötni a figyelmet s melynek egyedüli érdekessége, hogy főszereplője dr. Takács Zoltán, aki egykor nagy szerepet vitt s kinek ténykedésére igaz jellemzéseként áll, amit az ítélet mond, hogy „a teljes tudatossággal és kitartással, bünnözönek óvatossága” irányította e szomorú lejtőn haladó embernek működését.

Tekintve a bűnpör anyagának nagy tömegét, bizony még eltart egy ideig, míg a táblán is döntésre kerül a sor s jó néhány hónap fog ezután is eltelni, míg az ítélet jogerőre emelkedik.

NAPIREND.

Augusztus 29. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Keresztelő János fejevétele. — Protestáns naptár: Keresztelő János fejevétele. — Görög-keleti naptár (augusztus 18.): Diomed vértanú. — A nap két 3 óra — perckor, nyugszik 6 óra 29 perckor. — A hold két 5 óra 57 perckor, nyugszik 4 óra 24 perckor.
Időjárás. Légnymás reggel 7 órakor 763.0 milliméter, délután 2 órakor 760.7 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor 9° + 13.6, délután 2 órakor 9° + 19.7. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor N. 3, délután 2 órakor N. 3. — Felhőzet reggel 7 órakor félborult, délután 2 órakor félderült. — Csapadék az utóbbi 24 órában 21 milliméter szivattal.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Arad-ra küldött táviratát szerint a mai napra a következő időjárás várható: Borús, eső, helyenként csapadék.
Szabadságsarok emléktárgyak országos múzeuma (színház-épület 1-ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.
Kölessy-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11 1/2—12 1/2 óráig. Helyiség: Breklye-múzeum helyisége melletti ülésterem.
Augusztus 29. Iskolaszéki ülés délután 4 órakor.
Szeptember 1. Az aradi székely asztaltársaság közgyűlése délután 4 órakor (Vadember.) — Az aradi rekruták egyrészenének táncvigalma (Városliget.)
Szeptember 3. Körjegyzőválasztás Kisújlán.
Szeptember 7—9. Az aradi polgári lövészegylet díjlövészete.
Szeptember 15. Jegyzőválasztás Glogovácán.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi május hó 1-től.)

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	3.56	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szmv. Szolnokról este	8.50
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborsinig délután	2.04	Radnéről délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
Radnái este	6.35	Személyvonat este	8.57
Gyorsvonat este	7.18	Gyorsvonat délelőtt	8.08
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.55
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	7.12	Személyvonat reggel	8.38
Személyvonat d. u.	4.09	Vegyesvonat este	7.06
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borossebesről szv. r.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borossebesig szv. du.	5.20	Személyvonat este	6.56

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDÉS

— **Szőlőfelújítási kölcsönök.** Az agrár- és járadékbanknak legutóbb kiadott forgalmi jelentése szerint a legtöbb szőlőfelújítási kölcsönt Zemplén vármegye (Tokaj-Hegyalja), Arad vármegye (Ménas) Baranya és Heves vármegye vették igénybe. A sajátképeni borvidéken a kölcsönök engedelmzése semmi nehézségbe nem ütközik, kivéve Baranya vármegyét, a hol a szőlőfelújítás rendesen több bajjal és nehézséggel jár.

— **Fizetéseketelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetéseketelenségekről tesz jelentést: Ifj. Klein Samu, Kassa. — Kéz Vilmos, Veszprém. — Kalina Hugó Ferenc, Budweis.

Budapesti árú- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, augusztus 28.

Zárul 5 órakor:

Buza októberre	7.93—7.94
Buza 1902. áprillásra	8.33—8.34
Rozs októberre	6.68—6.69
Zab októberre	6.32—6.33
Tengeri augusztusra	—
Tengeri szeptemberre	5.16—5.17
Tengeri 1902. májusra	5.08—5.09
Repce augusztusra	—

Zárul 5 órakor:

	korona
Oszták hitelrészvény	634.—
Magyar hitelrészvény	641.—
Lezámitolóbank részvény	424.—
Rima-Murányi vasúti részvény	446.—
Oszták-magyar államvasúti részvény	630.—
Közúti vasút	572.—
Városi villamos vasút részvény	284.—

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Augusztus 28. —

Magyar elsőrendű: Oreg nehéz páronként 400 kilogramm felüli sulyban 82 — 84 fillérig. Oreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig. Fialat nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban 90 — 92 fillérig. Fialat közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 90 — 92 fillérig. Fialat könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 90 — 94 fillérig. Sertéslétszám. Augusztus hó 25. napján volt készlet 45,747 darab, augusztus hó 26. napján felhajtattott 167 darab, augusztus hó 26. napján elszállítottott 559 darab, augusztus hó 27. napján maradt készletben 45,355 darab. Uztet: Változatlan.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti árú- és értéktőzsde.

Budapest, augusztus 28.

Magyar aranyjárdék 40/0	118.90
Magyar koronajárdék 40/0	92.90
Magyar arany 41/20/0	121.25
Magyar ezüst 41/20/0	100.40
Magyar keleti vasút	118.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	92.75
Magyar italmegváltási kötvény	100.—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyerevényországi kölcson	174.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcson	145.—
Oszták papírjárdék	98.56
Oszták járadék ezüst	98.46
Oszták járadék arany	118.—
Koronajárdék	95.76
1860-iki államsorsjegyek	139.50
Oszták magyar bankrészvény	1665.—
Magyar hitelbank részvény	641.—
Oszták hitelbank részvény	632.—
Oszták-magyar államvasút	630.—
20 frankos arany (Napoleonador)	19.08
Német birodalmi márka	117.—
London	239.40
Páris	98.46

C S A R N O K.

A Boros Samu háza.

Irtá: *Petelei István.*

Boros Samu, a szürszabó, sárfalu házban született, nőtt fel, abban deresedett meg és abban lépesedett meg. Magára sokat tartó, ravasz hírv, jó beszédű ember lévén, nemcsak polgártársai, de (kivált választások idején) az uri rendben valók is barátkoztak vele. — Volt egy hallgatag, keszkenyős, alázatos felesége, (kinek házi használatban „hallgass” volt a neve) s miután e jámbor párát kikísérte volna a temető-kertbe, a torán a polgármester, a főkapitány és más nevezetes uri emberek ott lakozván, a Samu asztalánál, a patikárius így szólt: „Samu barátom! im oly számos tisztelői vannak, hogy uri háza már nem képes befogadni”, mert a régi házban csakugyan a teménytelen ember alig fért el a terített asztalok mellett. — Samu erre így felelt: „Nem is hagyom így én tekintetes uram a házamat, hanem Isten segítségével megépítem, hogy kedves városunknak valósággal disze legyen...”

A régi ábrándjait foglalta szoba, így beszélvén. Egész életében arról álmodozott, hogy emeletes házat szerez magának, melynek ablakából lepökhessen az utcán járó népségre. Mindig ily nagyra vágyakozó ember volt; uraskodni, ágálni szeretett. A járása peckes, a beszéde válogatott, virágos s nem egyszer este hevesen, avagy finomul gesztikulálva, most szidva, most kegyesen, bocsánatot osztva szónokolt magában ama bizonyos „népeknek”, kiknek előtte jár Boros Sámuel... De a néhai „hallgass”-nak mi érzéke se volt az előkelőség iránt s ha Samu durvaskodott valami szegény emberrel, vagy ha egy vörös krajcárt hajigált ki ok nélkül: a „hallgass” képes volt elkéseregni egy szegletben egy hétig, alássan könnyen szó nélkül. S minél jobban szavalt Samu, annál bővebben permetelt az asszonyi szem, melynek áradatában megolvadt a Samu kevélyisége. Hja, a háborukat nem egyforma fegyverekkel viselik. Elég az hozzá, ama nagy ház, melynek ablakából leköpheti Samu a „népséget”, álomnak maradt mindeddig...

Amint azonban a toron kifejezte a vágyát Samu — betette maga után az ajtót. A borozó mesteremberek éljeneztek a kijelentésre s az uri renden valók is ugrasztották Samut. — „Emeletes lesz a ház?” — kérdezte a patikárius. „Fog-e kocsit tartani?” — tudakozódott a főkapitány, ki nagy kupec volt. — Samu nekihévülve, magát kevélyen megszegve, igenelt mindent. Az ember sokat beszél a jó társasáért...

Am másnap valaki az utcán, egyéb beszéd híján, így köszöntötte a gyászoló férfit: „Kétemeletű házat épít Samu bácsi? hallom...” s napközben egy kömives, mélyen köszönve, így szólt: „Ne felejtessen ki a munkából, Samu bácsi...”

Szent Ur! A Samu szive megremegett... im beszélnek a háza felől. „Persze fiam”... mondta kegyesen... „Még most a tavaszom építjük?” tudakolta valami szájás ács... Gan-

gosan ment végig a piactéren, leereszkedően köszönt az iparosoknak. A „hallgass“... valóban tökéletesen el van temetve... Samunak új párja vagyon; egy ház... Odahaza végigjárva a rongyos ház szobáit s a szép nagy színekkel teleépített udvart, az ujlaival szántotta a levegőt, kirajzolgatva az új ház formáját.

Néhány nap a mulva patikárius (rátarti szép, kövér uriember) így szólította meg: „Csakugyan házat épít, barátom? Samu — mások is hallván a kérdést — merészen felelte: „Hogyne...“ „Azt hittem csak tréfál...“ tetto hozzá a patikárius... Samu felfújta magát: „A férfiszem nem gyerekjáték“ tetto oda s ekkor igen tekintélyesen képzelte magát.

Mindenki tudni kezdett a Samu házaról. „Jól teszi Boros — mondta a polgármester — gazdagodik a város egy szép házzal.“ — Egészséges nagy szobákat csináltasson — mondta a fizikus — első az egészség Samu... s a Samu tőzsomzédja (egy penészes százgallérú, irigy, rossz máju, pénzzel kereskedő ember) irigyen rátámadt egyenesen: „Megbolondultál? — kérdezte. — Házat építesz, számár! hogy tönkre tedd magadat...“ Samu előkelően rálegyintett: „Nem kérek kölcsön rá tőled.“ vágta vissza. „Azt is megérhetem“, dunnyogta a gonosz ember...

Pedig valósággal... némi baj van ezzel a házzal. Van anyyija Samunak... amenyije, de házra valója igazán nincsen... Ha téglába teszi, amit összekuporgattak nem marad a mesterségre sem, még ha a rókamálós bundán való ezüstgombokat is odaadja. Aztán miből éljen meg?

Azt a szerencsétlen beszédet csak könnyelműen ejtette ki a szaján... s mintha minden ördög szárnyra vette volna. A város megtelt az építés hírével s rettegni kezdett Samu arra a gondolatra, hogy igazán meg kell csinálnia.

Pedig meg kell csinálni... Ha nem épít, oda a becsülete, oda a bitele. Mindenki gazdag

embernek tartotta addig őt... Hát nincsen aprópénzed? — kérdezte a szomszédja. Ha épít, tönkre megy... És pedig nem valami kis tatarozásról van szó. „Disze legyen a városnak“, intette a polgármester. „Két emeletet emel?“ kérdezte a kótyagos polgár. apránként mind rosszabbul érezte magát Samu. Ha visszaviszhatná! Néhány napig nem ment ki az udvaráról; szobáról-szobára bandukolva, lehorgadt fejjel rőtta az udvart. Csak este mert kinézni s szorongva nézett ki az utcára, nem kérdezi-e a sötétből valaki: „Mikor kezdi, Samu bácsi?“... Hát ha elfelejtik az egész szóbeszédet, ha nem látják Samut, miért is elbujt a világ előtt. Egy hét alatt egészen lesóványodott magányos töprengésében s persze a munkát se kezdhetette meg a műhelyben. A dolgot kereső szürszabólegényeknek azt mondta: „Busulok a feleségemért... nem dolgozhatunk még...“ A legények így szóltak: „Tán épített a ténsur?“ s arra Samu összeszorította az öklét.

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Augusztus 28. —

Vass szálloda. Báró Bánhidó Sándor földbirtokos Simánd. — Szondy Géza ev. ref. lelkész M. Pereg. — Dr. Roth Sándor ügyvéd Budapest. — Dr. Petrovics ügyvéd Nagylak. — Erber Sándor utazó Budapest. — Grosz Lipót utazó Körmöcbánya. — Scherman József kereskedő Budapest. — Widder E. Zsigmond utazó Budapest. — Alföldi N. utazó Budapest. — Lukács Antal birtokos Kaszaper. — Glück Mór utazó Budapest. — Molnár József utazó Budapest. — Schmilovics Lipót utazó Budapest. — Král Jarezlav utazó Bécs. — Fischer Gyula utazó Budapest. — Kovács Sándor vállalkozó Lugos. — Weiller Ede utazó Budapest. — Ostrreicher Mór utazó Budapest. — Paul József utazó Bécs.

Nádor szálloda. Budó Gracián tanító Nagylak. Hoffman Aladár utazó Budapest. — Kádár György

magánzó Nagyhalmány. — Angelina Tivadar magánzó Talpas. — Burger Antalné malomtulajdonosné Sajtény. — Klein Mór utazó Budapest. — Kornis Géza ügyvéd Temesvár.

A felelős szerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős:

VASS GÉZA

Aradi nyári szinkör.

Csütörtökön, 1901. évi augusztus hó 29 én:

San-Toy.

Kinal daljáték 3 felvonásban. Irták: Eduard Morton, Harry Greenbank és Adrian Rossi. Zenéjét szerzette: Sidney Jones. Fordították: Makay Emil és Fay J. Béla.

SZEMÉLYEK:

Sir George . . . Cakó Vilmos.	Nau, rizsárús Solyom L.
Robbie, fia . . . Arkossy V.	Jung-Si . . . . . Garal Ilona.
Poppie, leánya Mányai A.	Hu-Ju . . . . . Billik Emma.
Dudley . . . . . Fedák Sári.	A császár . . . Szabó L.
Jen-Ho . . . . . Szadai F.	Miss Pxi . . . . . Hegyi K.
San-Toy . . . . . Felhő Rozsi.	Angol hölgy . . . Kaloosa R.
Csu-Li . . . . . Polgár S.	Fu-Hop . . . . . Boda Ferenc.
Tucker . . . . . Nemes S.	Vun-Lung . . . . . Tolnalné.

Szédete 7 és fél órakor.

NYILTTÉR.*

Egy jó családnál
iskolai tanulók
teljes ellátásra felvételnek.

Előny az, hogy a magyar nyelv mellett naponta a francia is gyakoroltatik.
Értekezés: Vécsey-utca 5-ik szám alatti magánház.

1113

Hidegvizgyógymód

15 jegy 6 frt.
1 jegy 0.50 frt.

Villamfényfürdő

csuz, (rheuma), elhízottság, köszvény ellen. — 15 jegy 15 frt, 1 jegy 1.25 frt.

Szénsavas fürdő

szívbetegség, vérszegénység ideggyengeség, meszesvérek. — 15 jegy 18 frt, 1 jegy 1.50 frt.

Moor fürdő

rheuma, nőbajok. — 15 jegy 18 forint. 1 jegy 1.50 forint.

Svédgyógytorna

görbe hátú és gyenge gyermekeknek. — Meggyezés szerint.

Napfürdők

direct e célra magas kerítéssel elkülönített szabad helyen. Utána langyos fürdő a betegség neme szerint, az orvos által meghatározott fokkal. Hatása a nap vegyi sugarainak az anyagcserét fokozó befolyásában áll. Gyenge szervezetűek, idegesek, csuszosak, elhízottak jó eredménnyel használhatják. 1 fürdő 80 kr. (a langyos fürdő beleértve), 15 jegy 10 frt.

Belégzések Tüdő- és gégebajok.

Dr. Hecht

orvosi intézetében, Zrinyi-utca 3. sz.

2431—1901. kig. szám.

Árlejtési hirdetmény.

Mehala község előljárósága a temesvár—mehala—szakálház—beregsoói községi közlekedési közutra a járási utbizottság által 81. utb. ex 1900. szám alatt megállapított költségelirányzata szerint kihordandó 156 köbméter jóminőségű rostált folyam kavics szállításának biztosítását óhajtván, ez iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb folyó évi szeptember hó 10. napjának déli 12 óráig Mehala község előljáróságához czimezve adandók be, mivel a később érkező ajánlatok a tárgyalás alapjául figyelembe vétetni nem fognak.

A pályázatra vonatkozó részletezett feltételek a mehalai jegyzői irodában megtekinthetők.

Mehalán, 1901. évi augusztus hó 24.

Campa Antal,
h. jegyző.

Dobosán Moise,
h. bíró.

Uradalom felosztás folytán

özv. báró Schosberger Zsigmondné ő méltósága p.-szt.-tornyai uradalmában (Békésmegye) 1901. szeptember 1-én, reggeli 8 órától kezdve, önkényes árverésen a kikiáltási áron felül legtöbbet ígérőnek el fognak adatni.

I. Angol félvér ménes 49 drb. különböző kora és nemű csikó idei választottól — 4 évesig.

II. Simmenthali jellegű tehenészet.

27 drb. 5—8 éves fejős tehén.

17 drb. előhasi üsző.

2 drb. telivér simmenthali bika.

33 drb. ezen tehenészet után származó különböző kora ökörtinó.

III. Különböző gazdasági felszerelés: szekerrek, ekék, fogasok, hengerek, vetőgépek stb.

Pusztaszt-Tornya vasutállomás 5 percz.

Orosháza vasutállomás 30 percz.

Pongrácz Jenő,
uradalmi intéző.

Egy jó családnál
2 iskolai tanuló
 teljes ellátásra
felvétetik.

Czim a kiadóhivatalban. 1128

Arverési hirdetemény.

Járkos község urbéreseinek
erdeje

szeptember hó 12-én d. e. 11
 óraker járkoson a bíróságánál
 nyilvános árverésen el fog
 adatni.

Silingyia, 1901. augusztus
 hó 26-án.

Mladin György
 urb. elnök.

1127

I Lancaster
vadász fegyver

és felszerelés,

ugyanott:

I biczikli
 jutányos árért
eladó.

Zrinyi-utca 4/b szám I.
 emelet 9. ajtó. 1128

Az ilyói uradalmi bérlőség

A Lichtenstein herceg ilyói
 uradalmához tartozó 7000 hold-
 nyi kedvező fekvésű és vízzel
 bőven ellátott tölgy és bükkfa
 erdőségben

a makkoltatást

f. évi október hó 1-től
 sertés hizlalás céljából
bérbe adja.

Közelebbi felvilágosítást nyújt
 az Uradalmi bérlőség. Ilyó (Arad
 megye.) 1085

90—1901.

Hirdetemény.

A kedvezményes boritaladó fi-
 zetésére igényt tartó szállósgazdák
 ezennel felhivatnak, miszerint a
 házi fogyasztásra szánt borszük-
 ségletüket az 1892. évi XV. t. cz.
 8. §-ára való hivatkozással f. évi
 szeptember hó 15-ig a fogyasztási
 adó felügyelőségnek bejelentésük
 Arad, 1901. augusztus hó 16.

Varjassy,
 tanácsnok.

446—1901. g. sz.

Arverési hirdetemény.

Arad sz. kir. város gazdasági
 széke az ujtelepen fekvő jelenleg
 Jellinek és Schlesinger által bé-
 retelt 636 □ öl területű falerakó
 helynek 1901. évi szeptember hó
 1-től 3 évre való bérbeadása iránt
 folyó év szeptember hó 2-án d. e.
 10 óraker árverést tart.

K'kiáltási-ár: 636 kor. évi bér.
 Bánatpénzül leteendő a kikiál-
 tási ár 10% a készpénzben vagy
 elfogadható értékpapírokban.

Az árverésen részt lehet venni
 szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan
 a szóbeli árverés megkezdése előtt
 nyújtandók be, s csak akkor vé-
 tetnek figyelembe, ha azokhoz a
 bánatpénz mellékelve van, s ha az
 ajánlatot tevő kijelenti, hogy az ár-
 verési feltételeket ismeri és elfo-
 gadja.

Az árverési feltételek a gaz-
 dasági tanácsnok urnál az árve-
 rést megelőzőleg is megtekin-
 hetők.

Arad sz. kir. város gazdasági
 székeinek 1901. évi augusztus hó
 26-án tartott üléséből.

Kiadta:
Vannay,
 aljegyző.

A párisi és londoni hygienicus kiállításokon
 első díjakkal kitüntetett szépítőszert a

Hajós-féle

IBOLYA-CRÉME

Bámulatos rövid idő alatt eltávolítja a
 szeplőt, májfoltot, bíbrócsot, bőrvörö-
 séget és mindennemű arczisztálan-
 ságot.

Használata által kisimítja az arczóna a rán-
 czokat s ifju arczszínt, a bőrnek fehérséget,
 gyöngédséget és üdeséget kölcsönöz és így
 a szépség ápolásánál eddig utolérhetetlen
 hatásu.

A Hajós-féle Ibolya-crème nem zsiradék
 és ennek következtében nappal is használható.

Ára 1 tégelynek 50 kr.

Az Ibolya-crème hatását nagyban emeli az
 ugyanazon szerekből készült és rendkívül
 kellemes illatu

Ibolya-crème szappan á 35 kr.

Hajós-féle IBOLYA-TEJ

(Eau de Violette de Hajós.) Ezen hygienicus mosdóvíz az arcz, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget,
 fehérliliom és róza színében tündöklő varázsszínű kölcsönöz. Egy tégely 50 kr.

A képzelhető legfinomabb és leggyöngédebb alkotászekéből álló, jól tapadó és teljesen
 ártalmatlan powder az

IBOLYA-HÖLGYPOR

Ára 60 kr. Kapható fehér, róza és crème színben. Készítményeim a párisi és londoni
 hygienicus kiállításokon, aranyérmekkel és díszoklevéllel lettek kitüntetve. — Sok há-
 lairatokkal elismerve!

Óvatodjunk hamisításoktól! Kapható a készítő és feltalálónál

Hajós Árpád

gyógyszertár és gyógyszerészeti laboratóriumában.

ARAD, Andrassy-tér 22. szám, a megyeházzal szemben és VOJTEK és WEISZ
 uránál.

HOFFMANN SÁNDOR

ARAD, Színház-épület.

„A fecskéhez“

Vászon és fehérneműek.

Valódi „Schroll“ féle chifon gyári áron, végben vagy méterenkint.

	Korona.
Rumburgi vászon (54 rőfös)	48.00—95.00
Creas és Irrhoni vászon	9.50—22.00
3/4 alsó lepedő vászon méterenk.	1.30— 2.20
10/4 paplan lepedő „ „	1.60— 2.80
Törülközők méterenként	—55—90
„ duzzatja	7.00—12.00
Asztali készletek 6 személyre	8.50—22.00
Női chifon, vászon és batiszt	
ingek	1.35—12.00
Női chifon Corsetta	2.00—12.00
Női alsó szoknya és nadrág	2.00— 9.00
Agyhuzat chifon vagy vászonból	16.00—85.00
Alsó lepedő darabja	2.30— 3.60
Fegyházban kötött jó harisnya	
fekete és színes 3 pár	2.00
Zsebkenő ajour széllel	4.00

Az összes cikkekben minták vagy egyes
 darabok legnagyobb készséggel vidékre is
 küldetnek.

Gyermek kelengye költeégvetéssel kívánatra készséggel
 szolgálók.

Elvém: Nagy forgalmat olcsó és szolid árak mellett elérni.

200 koronás menyasszonyi kelengye.

	Korona.
6 db ing díszítve	21.60
6 db hálókötös himzéssel	20.40
6 db nadrág	19.20
3 db alsó szoknya	13.20
12 db zsebkenő fehér vagy színes	8.—
12 pár harisnya fekete	13.20
2 ágykészlet szépen kiállítva	28.—
6 db nanking tollhuzat	10.60
6 db alsó lepedő	17.20
2—6 személyre damast készlet	18.80
2 kávé teríték színes	9.20
12 db törülköző, szepességi	12.—
12 db konyharuha	4.80
12 db portörő különböző puha	5.—
2 db nyári paplan	8.60
Összesen korona	210.—
5 százalék pénztári kedvezmény	10.—
Nettó összeg korona	200.—

Menyasszonyi kelengyék rendelésre
 200—2000 koronáig.

Legszebb ezerna csipkék és himzések nagy
 választékban.

Alkalmi vétel: 1 vég angol fonal 17 korona.

Városi és megyei telefon szám 10.

Eladó ház!

Választó-utca 26. szám a.

Komáromy-féle

HÁZ,

vastető, 7 szoba, szivárvány-
kut, nagy udvar, készpénz fize-
tés mellett

eladó.

Bővebb felvilágosítás ott a
házban. 1124

KOCH DÁNIEL

kerékpár és varrógépraktár, villamos csengő
berendezési intézet.

Deák Ferencz-utca 42.

Nagy javító-műhely!

Mindennemű

kerékpárok és varrógépek
kedvező fizetési feltételek mellett
kaphatók. 656

Szülő-csomagoláshoz

szükséges papírok minden színben,
spárga, pecsétviasz, a kosarakra
akasztandó vagy ragasztandó czim-
lapok, ugyanazok czégnomással
is, a legjutányosabban kiszolgál-
tatik. 1105

BLOCH H.,

papirkereskedése, könyvnyomdája és
fényképezési cikkek raktára, Aradon.

Irodai teendőkhöz jártas,

kitűnő fogalmazó és telek-
könyvlista, nyelvismeretekkel
bíró

okleveles jegyző

helybeli vagy vidéki
irodában 1118

keres alkalmazást.

Czím a kiadóhivatalban.

GLÜCK JÓZSEF szoba-kárpitozás

és menyezetek gipszutánzatu dombormű diszítéseinek vállalata
Aradon. Telefon 278.

A mai kor igényeinek megfelelően, az eddig gyakorolt
szobafestés és mázolás munkán kívül elvállalok

szoba-kárpitozást, és a menyezetek

gipsz-utánzatu (Papier-Masche és Xylogenit-Stuck)

diszizéseket is, mely célra e szakmában tökéletesen képzett
munkásokat tartok, tehát munkáimért teljes felelősséget vál-
lathatok.

A midőn a n. é. közönség eddig irántam tanusított nagy-
becsü bizalmát és támogatását megköszönöm, kérem azt részemre
továbbra is fentartani és becses megrendelésével kitüntetni.

Kiváló tisztelettel 995

GLÜCK JÓZSEF,

szobafestő és mázoló

Arad, József-főherceg-ut 7.

A KEFIR

gombával erjesztett tej

a legjobb tápszer lábbadozó betegeknek és gyenge egyének-
nek, mert a mellett, hogy nagy táperővel bír, a gyomorra
gyakorolt enyhe izgató hatásánál fogva az étvágyat és az
anyagforgalmat növeli.

Nyáron behűtve kellemes

üditő ital.

Kapható:

Dr. Singer János orvos és Rozvány György

gyógyszerész 292

sterilizált gyermektej, gyógy- és pasteurizált tej termelő intézetében

Aradon, Kossuth- és Batthyányi-u. sarkán.

Városi és megyei telefon 206.

lfj. Haggemacher Henrik

Arad, Karolina-utca 7.

budafok-kőbányai sörfőzde aradi sörfőrak-
tára ajánlja

Dr. Telbisz János kir. keresk. törv. hit.
vegysz. ur által elősmert legkellemesebb
üditő és tápláló

Góliát maláta-sörét

saját töltésű palackjaiban.

Különösen mell- és gyomorbetegségek figyelmébe!

Dr. Telbisz János kir. ker. törv. hit. ve-
gyész ur nyilatkozata:

„A Haggemacher-féle Góliát maláta-sört
vegysz. vizsgálatom alapján főleg magas extract
és maláta-cukor (maltase) tartalma követ-
keztében a legkitűnőbb maláta-sörök közé
sorozom.” 1090

Kiadó lakások.

Boczkó-utca 9. szám alatt

első emeleten

7 szoba, konyha, fürdő-szoba;
vagy: 4 szoba, konyha, fürdő-
szoba; 2 szoba és konyha; ud-
vari 2 szoba, konyha, pince-
lakás, vagy üzleti helyiség, mely
2 szoba és konyhából áll

november hó 1-től

vagy javítás után 1097

kiadók.

Telefon 387. városi és megyei.

BRAUN N. A.

festék és kezezeraktárak

ARADON,

József főherceg-ut 12. és Forray-utca 7.

Ajánl saját gyártmányu olajfesték- és
fennmaszkat s minden e szakmába
vágó cikkekkel legjutányosabban,

Pontos és szolid kiszolgálás!

A Braun N. A.-féle 1091

Amerikai padlózománcz készítője.

Ezen padlófénymáz szagtalan, mosható
és röktön szárad. 1 kgr. 90 kr.

Vidéki rendelések postafordultával.

Beiratások az aradi Zenedében.

Az aradi Zenekedvelők Egyesülete által 1833. évben alapított és fenntartott s. Arad. szab. kir. város védnöksége alatt álló

ARADI ZENEDÉBEN

az 1901/902. tanévre a beiratások folyó év szeptember hó 1. 2. 3-án délután 3-tól 5 óráig a Zenede helyiségben
(Templom-utca) eszközöltetnek.

Tandij egy évre 50 korona, beiratási díj 10 korona.

Felnőtt fiatal emberek este 7 és 9 óra közt oktatást nyerhetnek. 1096

Fuvola és clarinet tanszakra 2 növendék tandijmentesen felvétetik.

A rendes oktatás szeptember hó 4-én veszi kezdetét.

Arad, 1901. augusztus hó 23-án.

Dr. Vannay János,
titkár.

Salacz Gyula,
kir. tanácsos polgármester,
a zenekedvelők egyesületének elnöke.

Krispin József,
igazgató.